

AP SEÇİMLERİNDE SOROSÇU ADAY

9 HAZİRAN 2024'TE yapılacak olan Avrupa Parlamentosu (AP) seçimlerinde Fransız Sosyal Demokratların adayı Raphaël Glucksmann'ı anlatacağım. Raphaël Glucksmann Arte televizyonunda "New York ya da Berlin'e gittiğimde, kültürel olarak Picardy'ye (Fransa'nın bir bölgesi) gitiğimden daha çok kendimi evimde hissediyorum" diyecek kadar Amerika hayranı. Le Monde gazetesi Glucksmann'ın "ulusal ayaklanmalar (Renkli Devrimleri diye okumak gerek) meslek haline getirdiğini" yazdı. ■ Ali Rıza Taşdelen'in yazısı 8'de

Mikhail Saakaşvili

Raphaël Glucksmann

VECİHİ HÜRKUŞ ALMANYA'DA UÇTU

Milli kahramanlarımızdan Vecihi Hürkuş'un yaşam öyküsünü anlatan 'Bir Tayyareci Vecihi Hürkuş' oyunu, Almanya'da tiyatro severlerle buluştu. Tiyatro Sahne tarafından hazırlanan oyun Berlin, Mannheim, Frankfurt'ta ve Köln'de

sahnelendi. Hürkuş karakterine hayat veren oyuncu Murat Demirbaş 'Özellikle Almanya'daki genç kuşağın tarihi kahramanlarımızı öğrenme arzusu bize daha fazla sorumluluk yükledi' dedi. ■ Deniz Yıldırım'ın haberi 6'da

EMEK-NAMUS-VATAN

Aydınlık

AVRUPA

155.000 OKURA ULAŞIYORUZ

SAYI: 160

28 Nisan 2024 PAZAR

PRAG'DA TÜRK PARKI ZAFERİ

Ermeni lobisi ve Türkiye karşıtı yapıların engelleme girişimi boşa çıktı. Türkiye'nin Prag Büyükelçiliğinin çalışmaları sonuç verdi. Başkent Prag'da 'Çek-Türk İşbirliği Parkı' yapılacak. Aydınlik Avrupa'ya konuşan Türkiye'nin Prag Büyükelçisi Egemen Bağış kazanılan başarıyı değerlendirdi

Jakub Štařek

Egemen Bağış

6 HAZİRAN'DA TEMELİ ATILYOR

ÇEKYANIN başkenti Prag'da "Çek-Türk İşbirliği Parkı" inşa edilecek. Prag 6 Belediyesi aldığı karar kamuoyuna duyurdu. Belediye "Türkiye Cumhuriyeti Prag Büyükelçisi Sayın Egemen Bağış'ın talebinin kabul edildiğini" açıkladı. Kararın ardından Büyükelçi Egemen Bağış'tan da bir açıklama geldi. Bağış, "1924 yılında Türkiye ve Çekya arasında her iki si de çok büyük liderler olan Atatürk ve Masaryk 100 yıldır süren işbirliğini başlattı. Onların izinden gitmekten ve bu iki büyük millet arasındaki dostane ittifakı güçlendirmeye yönelik miraslarını sürdürmekten onur duyuyoruz. Bu park Türk-Çek ilişkilerinin ve dostluğunun bir sembolü olacaktır" açıklaması yaptı.

DİPLOMATİK ZAFER NASIL KAZANILDI?

GEÇTİĞİMİZ yıl Türkiye karşıtı Ermeni ve Rum Diasporasının karşı çıkmasıyla engellenen proje, Prag Büyükelçisi Egemen Bağış'ın diplomatik çabalarıyla kabul edildi. Büyükelçi Bağış, engelleme girişimlerinin olduğu dönem "Burada Türkiye karşıtı lobiler var; FETÖ var, PKK var, Ermeni ve Rum lobileri var... Biz alanı boş bırakmıyoruz. Hepsiyle mücadele ediyoruz." demişti. Bu mücadele bugün başarıyla sonuçlandı. Büyükelçi Bağış, bu alanda yaptıkları çalışmalarını anlattı. Siyasi Parti temsilcileri ve başkanları ile görüşmeler yaptığını söyleyen Bağış, 'Belediye Meclisi'nde bu konuda konuşmalar yaptım" dedi. ■ Meral Akkaya'nın haberi 3'te

'İran bir alkış hak ediyor'

TAHRAN'IN Tel Aviv'e öyle bir yanıt vermesi gerekiyordu ki; 1. Zavallı ve inandırıcılıktan uzak görünmemeliydi. 2. Belirli askeri hedeflere ulaşması gerekiyordu. 3. Üçüncü Dünya Savaşının fitilini ateşlememeliydi.

Bir dünya savaşı başlamadı. Tıpkı 2020'de İranlıların General Süleymani suikastına yanıt olarak Irak'ta Amerikalıları vurması gibi. Çok güzel! Bence İran bir alkış hak ediyor. ■ Abbas Djuma'nın yazısı 7'de

İSVİÇRE KOMÜNİST PARTİSİ: Atlantikçi oyunlara gelmeyelim

AVRUPADAKİ siyasi güçler ve medya sanki bir Rus saldırısı varmış gibi hava estiriyor. Dört bir taraftan savaş çığırkanı yapıyor. İsviçre Komünist Partisi bu konuda bir açıklama yaptı. Parti açıklamasında "İsviçre NATO tarafından çevrelenmiştir. Atlantikçi düşünce kuruluşları tarafından oynanan bu oyunlar karşısında, tarafsızlık girişimini imzalayarak ve bu bağlayıcı ilkeyi İsviçre Federal Anayasasına ekleyerek net bir cevap verilebilir!" çağrısı yaptı. ■ Sayfa 7'de

Göçmenlerin organ bekleme süresi daha uzun

GÖÇMEN kökenli hastalar organ nakli için Hollandalılara göre daha uzun süre beklemek zorunda kalabiliyor. Organ bağışi ve naklinden sorumlu Hollanda Organ Nakli Vakfı, göçmen kökenli hastaların organ bekleme süreleriyle ilgili araştırma yapılması çağrısında bulundu. Göçmen hastaların daha uzun süre beklemelerine gerekçe olarak bağış sayısının azlığı gösteriliyor. ■ Ahmet Korkmaz'ın haberi 5'te

Zamlar tiryakileri komşu ülkelere yolladı

HOLLANDA'DA sigara ve sarmalık tütüne gelen zamlar tiryakileri yurt dışına özellikle Almanya'ya yönlendirdi. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) artışı nedeniyle bir paket sigaranın ortalama fiyatı 9 avrodan 11.10 avroya, 50 gramlık sarmalık tütün paketinin fiyatı 17 avrodan 24,62 avroya çıktı. Hollanda'ya çevre ülkelerden getirilen sigara ve tütün ürünleri için vergi ödenmiyor. ■ Ahmet Korkmaz'ın haberi 3'te

Haydi abone olalım abone bulalım!

AYDINLIK gazetemiz son 4 yıl içinde dijital dönüşümde önemli adımlar attı ve büyük başarılar kazandı. Aydınlik ekme ve su gibi lazim. O zaman Aydınlik'ı daha da büyütmeye zamanı! Öyleyse habere, gerçeğe, bilgiye ulaşmak için, hakikat kalelerine destek vermek görevimiz... Haydi, Aydınlik'ın, Teori'nin ve Bilim ve Ütopya'nın bu çalışmasına omuz vermeye! Abone olalım, abone bulalım! Aydınlik'ın gücüne güç katalım. ■ Yener Güneş'in yazısı 3'te

AVRASYA KALKINMA BANKASI 'Türkiye'nin rolü önemli'

AVRASYA Kalkınma Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Nikolay Podguzov, Washington'da Uluslararası Para Fonu (IMF)-Dünya Bankası Bahar Toplantıları'nda Türkiye ile ortak büyüme isteği mesajı verdi. Türkiye'nin, Orta Asya bölgesinde önemli bir rol oynadığını ve bankaya üye ülkelerle yakın ekonomik ve kültürel bağları olduğunu belirterek, gelecekte Türkiye'nin de bankanın üyesi olabileceğini düşündüğünü söyledi. ■ Sayfa 4'te

AB'DEKİ ENERJİ KRİZİ

'Hataların vebali ödeniyor'

ULUSLARARASI Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, Avrupa'nın enerji fiyatları ve enerji güvenliği açısından zor durumda olduğunu söyledi. AB'nin 24 Şubat 2022'den önce doğal gazın yüzde 75'ini, petrolün yüz-

de 65'ini Rusya'dan tedarik ettiğini hatırlatan Birol, "AB stratejik hatalar yaptı. Bunun da şimdi vebalini ödüyor. Hatalardan biri, bir ülkeye enerji açısından çok fazla göbekten bağımlı olmak." değerlendirmesi yaptı. ■ Sayfa 4'te

İran'ın büyük zaferi Yunus Soner'in yazısı 7'de

Dr. BERNA BRIDGE Çok başarılı bir STK örneği: EÇEV

CENGİZ KÖSE İnsan, teknoloji ve siber güvenlik

Dr. Berna
BRIDGE

90'LI yıllarda İzmir'in bir grup aydın insanıyla kurduğumuz, (çoğu eğitimci ancak hepsi değil) Kurucu Üyesi olduğum EÇEV, Ege Çağdaş Eğitim Vakfı, Başkanı Yıldız İşçimenler Ünsal Karşıkhaya Belediye Başkanı seçilmesi nedeniyle çalışmalarını raporlayıp görevini geçtiğimiz günlerde Sinem Muğla'ya devretti ve yönetim kurulu üyeliğine geçti. Çoğu, Yıldız Ünsal dahil, 80'li yıllarda, üniversite hocasına ve Deniz Koleji Kuruculuğuna geçmeden önce sekiz yıl çalıştığım İzmir Amerikan Koleji mezunu ve matematik, fizik dersinden öğrencilerim olan yönetim kurulu üyelerinin aydınlık, pozitif, candan karşılamasıyla Genel Kurul toplantısına başladık.

Günümüzde birçok STK'da bulunan, yaşın kişinin başarıya aldıkları eğitimde ve kariyerlerinde yakalayamamış, gölgede kalmış, Maslow hiyerarşisinde "kendilerini

Çok başarılı bir STK örneği: EÇEV

gerçekleştirememiş", güç ve makam (yönetim kurulu üyeliği, başkanlığı gibi) peşinde koştuğunu, birbirini kırdığını, incittiğini, dışladığını, istifaya zorladığını yani mobbing uyguladığını, dedikoduyla sevdiğini, bireysel emeller, çıkarlar güttüğünü, birilerini itip birilerini kucakladığını, eşitlik ve demokrasinin olmadığını ve dernek yönetimlerinin iki yılı doldurmadan değiştiğini görüyoruz.

ELESTİRİ ALDILAR ANCAK SAVUNMAYA GEÇMEDİLER, BOZULMADILAR

EÇEV Yönetim Kurulu üyeleri ise süreklilikleri, asaletleri, bu tür suç yaşınmalara tok olmaları, kendilerini kariyerlerinde gerçekleştirmiş, başarıyı STK'da birbirini itekleyerek kovalamayıp zaten aldıkları eğitimlerinde ve kariyerlerinde bulmuş, gözü gönüllü aç olmayan ve STK'ya bireysel hırslar değil yalnızca katkı koymak için girmiş, takım çalışması yapan, saygın kişiler. Öğrencilerimle, onların duruşuyla, gerçekten gurur duydum...

Tabii ki bu güzel duruş EÇEV'i de daha başarıya götürmüştü, zaten sağlam temel-

yönetim kurulu üyelerine burada teşekkür etmek istiyorum. Başta eski Başkan Yıldız Ünsal, yeni Başkan Sinem Muğla, Başkan Vekili Gül Güdüm Bayraktaroğlu, Genel Sekreter Fulya Erkmən, Sayman Celal Özlü, Üyeler Merih Dönmez, Mustafa Nafiz Delen, Yedekler Aysıl Koyuncuoğlu, Leyla Şensöz ve eski bursiyer, şimdi EÇEV'e canla başla çalışan aydınlık yüzü Ünal Angütümüş.

Ama hepsi çok aydınlık yüzü, yalnızca Ünal değil. Aralarında bize şov yapan yok, kendini övmeye yok, sosyal medyada kendini gösterme telaşı gibi manipülasyonlar yok. Güler yüzü, herkesi kucaklayan, olumluluk, olgunluk, mütevakil var. Burada tek tek isimlerini saydım çünkü iyi yapan insanların bilinmesi, takdir edilmesi gerek. Genelde tersi oluyor, ülkemizde STK'larda ve her çeşit kurumda arkadan konuşma, yüzünüze gülüp arkadan kuyu kazma...

SOV YAPAN YOK, KENDİNİ ÖVEN YOK

Yaptıkları çalışmaların hepsine burada yer vermek olanaksız, o kadar çok ve güzel çalışmalar ki... web sitelerini incelemenizi öneririm. Ben öncelikle bu güzel çalışmalar yapan, gözü gönüllü tok, olgun, mütevakil

Son zamanlarda Netflix'te yayınlanan "Kuş Uçuşu" dizisindeki gibi bir dolu iki yüzü ilişkiler, manipülasyonlar, ayak oyunları ve bugün düşman, yarın dost ne olduğu belli olmayan yoz ilişkiler...

BAŞKANIN GÖRÜNTÜDE DEĞİL, GERÇEKTEN YANINDA DURAN

Yönetim biliminde, literatüründe buna Makyavellicilik deniyor. 1500'lerde yaşayan ve Prens isimli ünlü kitabı yazan Makyavelli (İtalyancada Machiavelli) o zamanın prenslerine halkı nasıl aldatıp kandıracağını yazmış bu kitapta. Manipülatif, güç ve kontrole aç, hırslı, ailede veya iş yerinde ezilmiş, kendini gerçekleştirememiş, bu nedenle çeşitli oyunlarla üst kademe yer almaya çalışanlara "Yüksek Mach", (High Mach) dürtüst, işini sorumlulukla yapan ve başkanın görüntüde değil, gerçekten yanında duranlara (arkadan kuyu kazmayan, dedikodu yapmayan) ise "Düşük Mach" (Low Mach) deniyor.

Bu Low Mach, yani dürtüst ve başkanların yanında duran EÇEV ekibi, sevgili öğrencilerimi ve ekibe olup öğrencim olmayanları yüreğin kutluyorum ve başkanların her gün daha da artmasını diliyorum. Bunu gerçekten çok hak ediyorlar...

Cengiz
KÖSE

İnsan, teknoloji ve siber güvenlik

SİBER güvenlik ve siber saldırı denince ilk akla ne geliyor? Nesne mi, para mı, yoksa insanın güvenliği mi? İnsanın korunması mı öncelikli, yoksa metanın mı? Kilit soru: 'İnsan mı sisteme, sistem mi insana uyum sağlamalı?' Örneğin trafik ışık sistemi bireyi gideceği hedefe 'güvenlik' içerisinde ulaştırır. Böylece insan kurallara ve yasaklara uyum sağlarsa, kendisini korumuş oluyor. Dolayısıyla insan ile teknoloji arasındaki ilişkide 'güven ve güvenlik' konusu giderek önem kazanıyor.

FİZİKİ DÜNYADA MÜLKİYET NASIL KORUNUYOR?

Fiziki dünyada, önce insan - insan ilişkisi vardı. Peki insanlar bir birine nasıl güvendi? İnsanlar sosyalleşmeyle birlikte, sözleşmeyi mecbur kıldı. Sözleşmenin (agreement) temelinde insanlar arası 'karşılıklı güven zorunluluğu' yatar. Bir arada yaşamayı öğrenen insanların mal ve mülkleri kanunla güvence altındadır. Şirketlerin ürünleri depolarda, gümrük antrepolarında ve çelik kasalarda muhafaza edilir. Ama anahtarın insanın elindedir. Devletlerin sınırları ise mayınlarla, tel örgülerle, termal kameralarla korunuyor. Burada kumanda ünitesi yine insanın elindedir. Fiziki dünyanın merkezinde insan yer alıyor, fiziki saldırının karşısında insanın savunmasını görüyoruz. Çünkü fiziki dünyada, doğa kanunu olmayan her şey insanın hükmü altındadır. Özetle toplumsal yapıda insan, mülkiyet ve toprak, dış müdahaleye karşı hukukla ve hukukun namlusu olan silahla korunuyor.

SANAL ORTAMDA MÜLKİYET NASIL KORUNUR?

Dijital sanal dünyada ise, insan fiziki olmayanın kenarında kalıyor hatta dışına itiliyor. Çünkü insan - sistem ilişkisi, hayatın her alanında insan hiyerarşisini değişime uğratıyor.

Nihayet dijital ortamda mülkiyete ve değere saldırının ve buna karşı savunmanın şeklide değişiyor. Siber gerçeklik 'görünmez' biçimle, sanal ortamın saldırı aracıdır. Ancak bu sanal saldırıya karşı, fiziki silah dahi işlevsiz kalıyor. O halde etkili siber savunma önem kazanıyor. Bilgisayarlar, yazılımlar, cep telefonları vs. yani dijital mülkiyet, dış müdahaleye kapalı, fakat iç müdahaleye açık olursa, siber saldırıdan korunabilir. Dijital metayı kullanan kişi yazılımı da dahil, ürün üzerinde manuel müdahale hakkına sahip olmalı. İnsanın özel mülkiyet üzerinde yüzde 100 denetimi olmadan bunu koruyamaz. Dolayısıyla insanın ürettiği verinin yani değerinin, dış müdahaleye karşı içten savunulması gerekiyor.

SİBER SALDIRIYA KARŞI NEYİ KORUYORUZ?

Siber saldırının hedefinde kaynağı insana dayanan bilgi, veri,

değer, meta ve nihayet mülkiyet vardır.

Bunların sanal ortamdaki toplam karşılığına, insanın ürettiği veri diyebiliriz. Milyarlarca insan, nesne ve makine, sömürüye ve saldırıya açık birer veri kaynağıdır.

Siber saldırıya karşı 21. yüzyılın en değerli hammaddesi olan veriyi, görünmeze karşı korumaya çalışıyoruz.

ŞİFRENİN KENDİSİ NE KADAR GÜVENLİDİR?

Peki her şeyin dijital ağlarla bir birine bağlı olduğu dünyada, bu değer nasıl korunacak? Ağdan bağımsız olmadan mümkün mü? Burada tek seçenek görülüyor; korumayı sağlayan şifreler dünyası karşımıza çıkıyor.

Ne yapıyor şifre? Şifre yabancı bir veriyi yerli bir verinin yerini engelleyici. Çünkü yabancı veri, sahte ve değersiz olabilir ve yerli üzerinde tahrirata yol açabilir. Şifrenin fiziki dünyadaki karşılığı 'yabancı sermaye ile yerli sermayenin arasında ki kontrol mekanizmasıdır' diyebiliriz.

Fiziki dünyada çelik kasanın şifresi ezberimizde saklıdır veya anahtar elimizdedir. Yani ikisi insanın kontrolündedir.

Ancak sanal dünyada oluşturulan şifre, sisteme giriliyor. Dolayısıyla yabancıdan izin alma işlemidir. Yani insan tarafından 'üretmiş' olsa da 'güvenlik' amacıyla sisteme teslim edilmiştir. İnsan dışında ikinci bir 'varlık' şifreyi peşinen tanıdığı oluyor ve kontrolü otomatik olarak denetimine geçiyor. Bu durumda şifre üçüncü şahısların (third party) müdahalesine veya siber saldırıya açıktır. Özetle hiç bir sistem 'perfekt' değildir, her sistemin bir açığı vardır, çünkü 'şeytan aynında gizlidir'. Nihayet insan aklı ve bilim, icat ettiği ileri teknolojinin sahibidir. Ve ileri teknolojiye öncülük eden sınıf, kendisine 'zarar' verecek bir şeyi icat etmek istemez. Ancak kullanıcı onayladığı şifre üzerinden 'denetim altında' tutmak ister. Neden? Çünkü milyarlarca insanın düşünce, davranış ve tüketim alışkanlıklarına ait verilere ihtiyaç duyuyor. Bu verilerle dijital tekeller dünya piyasasını yönetiyor. Ve verilere sahip olmanın en faydalı yolu, şifre üzerinden kullanıcıyı durmaksızın takip etmektir.

Neticede şunu söyleyebiliriz: Bir bilgi egemenliği kurulmaya çalışılıyor ve bunun ideolojisi de ortaya çı-

kıyor. Nedir bu ideoloji? 'Dataizm'. Dataizmin nihai hedefi insanın kendi kimliğini şifreye dönüştürmektir. Yani isim yerine, her vatandaşın birer şifreye tanımlanacak ve dolayısıyla 'hacklenebilir' duruma gelecek.

YAPAY ZEKÂ İNSANDAN BAĞIMSIZLAŞIRSA

Buraya kadar insan ile teknoloji arasındaki güvenliği ve süreç alışverişini değerlendirmeye çalıştık.

Şimdi sosyolojiyi değiştiren en ileri teknolojiye gelelim. 21. yüzyılda Yapay Zekâ çağına ayak basıyoruz. Ve canlı zekâ ile meydana getirilen bu Yapay Zekâ, siber güvenliğinin neresindedir? sorusunu atlayamayız.

Yapay Zekâ halen insanın 'hükmi' altındadır. Ancak her gün durmaksızın daha çok öğreniyor ve gelişiyor. İnsanı taklit edebilecek özelliğe hızla ilerliyor. Yapay Zekâ bu yetenekle kendisinden önceki bilgisayarlardan ve 'Software'lerden ayrılmış. Çünkü "Wetware"ye yani ıslak yazılıma kavuşarak, bir aşama daha yükselip 'biyolojik yaşam' şekliyle evrim sürecini tamamlayabilir. Böylece nöronal ağa sahip insan beynini taklit edebilecek veya hafızasına kopyalayacak yeteneğe evriliyor.

Bazı dijital merkezlere ve bunun 'Bestseller' yazarlarına göre, bu yüzyılın ortasında Yapay Zekâ'nın teknolojik tekelliğe (singularity) erişeceği öngörülmüş. Yani kendisi düşünecek, kendisi karar verecek ve var edecek. Giderek insandan bağımsız bir varlığa dönüşecek, kendi dünyasını ve 'tekillik-uygarlığı' kuracak. Bu aşamada insanın ürettiği siber güvenliği ancak baş edemediği siber güvenlik sistemi ile Yapay Zekâ'nın kompleks güvenlik sistemi yarışabilecek mi? 21. yüzyılda şu soru da karşımıza çıkıyor: İnsan mı Yapay Zekâyı, yoksa Yapay Zekâ mı insanı yönetecek?

Şöyle yanıt verilebilir: Teknolojiye bugün kim öncülük ediyorsa, yarın bunu belirleyen de o olacaktır.

Dolayısıyla sınıflararası bilgi ve teknoloji temelli bir çelişme (conflict) de kaçınılmazdır.

Bu çelişmede Yapay Zekâ'nın varlık kaynağı olan hammadde üzerindeki denetimin, kimin elinde olduğu da gündeme geliyor. Dijital tekellerin hammaddeyi otomatik bölgeler şeklinde ele geçirme girişimine karşı, insan merkezli kamu uyarlığı önleyici müdahaleyle inisiyatifli sağlanmalı.

EMEK - NAMUS - VATAN **Aydınlık**
AVRUPA

AVRUPA'NIN GÜNDEMİNE
MERCEK TUTUYORUZ

Bize Ulaşın
+4915118958982
avrupa@aydinlik.com.tr

aydinlikavrupa aydinlikavrupa aydinlikavrupa avrupaaydinlik

Katkılarından dolayı teşekkür ederiz

AYATURK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TULIPA

Jakub Stárek

Egemen Bağış

Milli-Devrimci iradeyi kuvvetlendiriyoruz:

Daha fazla abone daha güçlü Aydınlik!

AYDINLIK gazetemiz son 4 yıl içinde dijital dönüşümde önemli adımlar attı ve büyük başarılar kazandı.

e-Aydınlik uygulamaları ile dünyanın her köşesindeki binlerce okurumuza ulaştık. Bu büyük bir yayıncılık başarısıdır ve büyük bir üstünlüktür.

Gazetemizdeki haberleri ve köşe yazılarını okurlarına sesli olarak sunan başka bir gazete yok. Hem de robot sesiyle değil, insan sesiyle... Gerçek bilgi ve gerçek haberi okurlarımıza seslendirmecilerimiz aracılığıyla ulaştırıyoruz.

BASILI GAZETENİN ETKİSİ

Ülkemizde gazete satan bayi sayısı her ne kadar yarı yarıya düşmüş olsa da, gazeteler baskı sayılarını azaltmış olsalar da, basılı yayıncılığın yıllar içinde kazandığı ilkeler, etik değerler ve güvenilirlikleri sayesinde siyasal etkisini sürdürüyor. Kamuoyu yaratmada, gündem belirlemede öncü rolünü devam ettiriyor.

Sosyal medya bazı yönleriyle kuşkusuz çok faydalı; ancak bir diğer yönüyle de yalan dolan makinesi gibi... İşte 'Aydınlik' bütün o mesnetsiz haberlere, yalanlara karşı sadece gerçekçi hüküm kılmak için yalın kılıç savaşan bir hakikat savaşçısı.

Görülmektedir ki, basılı gazetesinin gücü etkisi öntümüzdeki süreçte de devam edecektir.

Telefonunuzdan, tabletinizden, bilgisayarınızdan okuduğunuz e-Aydınlik işte o basılı gazeteyle harcanan emeğin ürünü.

E-gazete görünürde daha ucuz bir yöntem olarak görünse de öyle değil. Pek çok kişi sıfır maliyet sanıyor.

Oysaki çalışanın maaşı ve sigorta ücreti ödenecek... Aydınlik'ın yemekhanesinde kazan kaynayacak, öğlenleri ve akşamları yemek çıkacak. Matbaa/baskı ücretleri, kâğıt ve dağıtım ücretleri cabası...

Bazı okurlarımız aydinlik.com.tr ile yetiniyor. Birincisi, Orada her gün yüzlerce haber arasında Aydınlik'ın mücadele gündemini; yoğunlaştığı ana konuyu tam olarak anlamak yeterli olmayacaktır.

İkincisi, Aydınlik.com.tr de, bu satırları okuduğunuz Aydınlik Avrupa da varlığını Aydınlik'ın varlığına borçlu.

AYDINLIK'IN GÜCÜNÜ GÜÇ KATALIM

Sözün özü, geçmişimiz haftalarda Aydınlik, Teori, Bilim ve Ütopya yöneticileri ile bir toplantı yaptık. Yayınlarımızın yaz döneminde daha da yoğun yaşayacağı mali sorunları hafifletmek için önemli kararlar aldık:

- 1 - Üç yayın organının abonelikleri tek pakette birleştiriyoruz. Birine abone olan üç yayın organına da abone olmuş olacaksınız.
- 2 - Tıpkı Aydınlik gibi Teori ve Bilim Ütopya dergilerinin e-dergi uygulamalarını hazırlıyoruz. (Google Play, Apple Store vb. den indirebilirsiniz.)
- 3 - Üç yayın organının 1 yıllık abonelik bedeli 150 avrodur.
- 4 - Yurt dışından 400 abone daha bulacağız.
- 5 - Almanya, Fransa, Belçika, İngiltere, İsviçre ve Avusturya abone sorumlusu olarak Deniz Yıldırım görevlendirilmiştir.
- 6 - Diğer yurt dışı ülkelerin tamamından Yener Güneş sorumludur. Hedefin 4'te 1'ini gerçekleştirme görevi bana düştü. Aydınlik Avrupa okurlarına yani size güvenerek en kısa sürede bu hedefe ulaşma sözü verdim.

Aydınlik'ın yurt dışında 400 yeni abone kazanması Aydınlik Avrupa'nın yayın hayatına daha güçlü devam etmesi demek.

Kaldı ki; İsrail-İran geriliminde bile medya organlarımızın hepsinin nasıl da İsrailci ve Amerikancı tutumları takındıklarını gördük! Sadece Aydınlik farklı! Aydınlik ekme ve su gibi lazım. O zaman Aydınlik'ı daha da büyütmeye zaman! Öyleyse habere, gerçeğe, bilgiye ulaşmak için, hakikat kalelerine destek vermek görevimiz...

Haydi, Aydınlik'ın, Teori'nin ve Bilim ve Ütopya'nın bu çalışmasına omuz vermeye!

Abone olalım, abone bulalım! Aydınlik'ın gücüne güç katalım. Aramanızı bekliyor olacağız.

İşte abonelik numaralarımız:

- Yener Güneş: +49 1511 8958982
- Deniz Yıldırım: +49 157 38217067
- E-posta: avrupa@aydinlik.com.tr

ERMENİ VE RUMLAR KARŞI ÇIKMIŞTI 6 HAZİRAN'DA TEMELİ ATILYOR

PRAG'A TÜRK PARKI YAPILACAK

Ermeni lobisi ve Türkiye karşıtı yapıların engelleme çalışmalarına rağmen 'Çek-Türk İşbirliği Parkı' başkent Prag'da inşa edilecek. Aydınlik Avrupa'ya konuşan Türkiye'nin Prag Büyükelçisi Egemen Bağış kazanılan başarıyı değerlendirdi

MERAL AKKAYA

TÜRKİYE'NİN Prag Büyükelçiliğinin girişimleri ve çalışmaları sonucunda Çekya'nın başkenti Prag'da "Çek-Türk İşbirliği Parkı" inşa edilecek. Ermeni lobisi ve Türkiye karşıtlarının engellemeye çalıştığı parkın temelleri 6 Haziran 2024'te atılacak. Çekya'nın başkenti Prag'daki birçok sefaret ev sahipliği yapan Prag 6 Belediye-ye kararı, "Prestijli Petrin bölgesinde "Çek-Türk İşbirliği Parkı" inşa edilip" başlığı ile duyurdu. Belediyenin yaptığı açıklamada, "Türkiye ve Çekya arasında, bu yıl 100. yıl dönümünü kutladığımız diplomatik ilişkilerin başlangıcı, Çekoslovak Cumhuriyeti'nin ilk dönemlerine kadar uzanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Prag Büyükelçisi Sayın Egemen Bağışın talebi üzerine, Prag Kent Konseyi Yerel Tarih Komisyonunun değerlendirmesi ve Prag Belediye Meclisinin nihai onayının alınması ile sonuçlandırılan karar süreci neticesinde, Petrin'de (6 Bölgesi) Çek-Türk İşbirliği Parkı inşa edilecektir" denildi.

Kararın ardından Türkiye'nin Prag Büyükelçisi Egemen Bağış'tan da bir açıklama geldi. Bağış açıklamasında başmüz Çekoslovak Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında diplomatik ilişkilerin başladığı 1924 yılından bu yana Türkiye'nin büyükelçilik ve ikametgah binalarının Prag 6 Bölgesi'nde yer aldığı belirtti.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'Ü HATIRLATTI

Büyükelçi Bağış, 1924 yılında Türkiye ve Çekya arasında her ikisi de çok büyük liderler olan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk ve Çekoslovak Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı Tomas Garrigue Masaryk'ın 100 yıldır süren işbirliğini başlattığını söyledi. Bağış, "Onların izinden gitmekten ve bu iki büyük millet arasındaki dostane ittifakı güçlendirmeye yönelik miraslarını sürdürmekten onur duyuyoruz" dedi.

Bağış açıklamasında, "2022 sonunda

Egemen Bağış

Jakub Stárek

Avrupa Siyasi Topluluğu zirvesine katılmak üzere Prag'a teşrif eden Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan beyefendinin talimatıyla Cumhuriyetimizin kuruluşunun ve Çekler ile diplomatik ilişkilerimizin 100. yılını hakıyla idrak edebilmek için birçok proje yaptık. Prag'daki devlet mülkü binamız hakkında yayımladığımız kitap gibi bu park da kalıcı bir eser olarak Çek-Türk ilişkilerinin ve dostluğunun bir sembolü olacaktır" dedi.

ATATÜRK VE MASARYK'IN SÖZLERİNE YER VERİLECEK

Türkiye'nin başkentinden esinlenilerek yaklaşık 20 yıl önce 'Ankarska' adı verilen cadde boyunca yer alan bölge, belediye bünyesindeki Ulaştırma ve Çevre Dairesi tarafından haritalandırıldı ve alanın proje kapsamında park olarak yapılandırılmasını ve dü-

zenlenmesini içeren bir çalışma hazırlandı. Ulaştırma ve Çevre Dairesi ayrıca, projeye Çek-Türk ikili işbirliği hakkında ziyaretçiler için bilgilendirici bazı unsurlar ekledi. Parkta yer alacak banklar ve panolarla yüz yıl önce diplomatik ilişkileri başlatan iki ülkenin kurucu liderleri Atatürk ve Masaryk hakkında bilgilere ve bu iki kurucu liderin tarihe geçmiş sözlerine yer verileceği öğrenildi.

İnşa edilecek parkın içinde bulunan levhalara ve diğer figürlere, dünyada çocuklara bayram hediye eden Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün, çocuklarla ilgili sözleri yazılacağı da gelen bilgiler arasında.

TEMELİ 6 HAZİRAN'DA ATILACAK

Türk-Çek işbirliğinde yapılacak olan parkın temeli, 6 Haziran 2024 tarihinde atılacak. Belediye açıklamasında, projenin yaklaşık maliyetinin 750 bin Çek kronu (yaklaşık 30.000 avro) civarında olacak.

Prag 6 Belediye Başkanı Jakub Stárek konuşma yaptığı açıklamada; "Prag 6, pek çok ülkenin Büyükelçiliklerinin burada yerleşik olması ve Büyükelçilerin ikametgahlarının da bu bölgede bulunması ile bilinmektedir. Bu da beraberinde büyük bir sorumluluk getirmekte ve aynı zamanda bölgeyle bu ülkeler arasında karşılıklı güven ve işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunma fırsatı sunmaktadır. Çek Cumhuriyeti ve Türkiye arasındaki karşılıklı işbirliğinin bir yeşil alan projesi şeklinde somutlaştırılacak olmasından memnuniyet duyuyorum" dedi.

Fransa'da evsizlerin sayısı 330 bini aştı

FRANSADA hem büyük şehirlerde hem de kırsal alanlarda konut krizi giderek büyüyor. Abbe Pierre Vakfı'nın verilerine göre; evsizlerin sayısı, 2023 yılında ciddi biçimde artarak 330 bini aştı. Sonbaharda her akşam 8 bin 300 kişi, bunların 2 bin 800'ü 18 yaş altı çocuklar, acil barınma merkezlerine başvurdu ancak yer bulamadı. Bu sayının 2024'te daha da artacağı endişesi taşıyor. Vakıf, 2022'de her akşam 6 bin 300 kişinin barınma merkezlerinden geri çevrildiğini hatırlatıyor.

Fransa genelinde kiralık ev sayısı son iki yılda yüzde 36 oranında azaldı. Paris'te ise bu düşüş son bir yılda yüzde 50'ye ulaştı. Yüksek

kredi faizleri ve zor alınan imar izinleri de konut krizini derinleştiriyor. 2023'te alınan imar izin sayısında yüzde 23,7'lik bir düşüş yaşandı. Ülkede 2,4 milyon kişi sosyal konut bekliyor. Enerji verimliliği düşük sosyal veya özel konut-

larda yaşayan 3,5 milyon kişi düzgün ısınmıyor ve 1,4 milyon hane acil enerji iyileştirmesi bekliyor. Ödenmeyen faturalar nedeniyle 2023 yılında 863 bin elektrik ve gaz kesintisi yaşandı ve bu sayı son üç yılda yüzde 28 oranında arttı.

BM: İngiltere Ruanda planını gözden geçirmeli

İNGİLTERE'NİN sığınmacıları Ruanda'ya göndermek üzere iki yıldır geçirmeye uğraştığı plan, Avam Kamarası'nda onaylandı. Yasanın bu hafta içinde Kral Charles tarafından onaylanması ve ardından da yasalaşması bekleniyor. İngiltere Başbakanı Rishi Sunak, sığınmacıları 10 ila 12 hafta içinde Ruanda'ya göndermeye başlama sözü vermişti. Yasa kabul edilmeden

önce konuşan Sunak, bir havaalanının hazır bekletildiğini, uçuşlar için yer ayrıldığını ve 500 personelin göçmenlere Ruanda'ya kadar eşlik etmeye hazır olduğunu söyledi. Birleşmiş Milletler (BM), düzensiz göçmenlerin Ruanda'ya sınır dışı edilmesine yönelik tartışmalı yasa tasarsının parlamentodan geçmesinin ardından İngiltere'ye, bunu yenide

gözden geçirmesi çağrısında bulundu. İngiltere'deki tartışmalı 'Ruanda Planı'na ilişkin ortak yazılı açıklama yapan BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Volker Türk ve BM Mülteciler Yüksek Komiseri Filippo Grandi, yasa tasarsının parlamentodan geçmesinin ardından endişeli olduğunu bildirirken, "Bunun, küresel sorumluluk paylaşımı, insan hakları ve mültecilerin korunması üzerinde oluşturaçağı olumsuz etki konusunda bir kez daha uyardı bulunuyoruz" ifadesini kullandı.

Hollanda Meclisi cinsiyet değiştirmeyi kolaylaştıran yasayı reddetti

HOLLANDA'DA Transseksüel Yasası'ndaki değişiklik Temsilci Meclisi'nden geçmedi. Tasarının geri çekilmesine ilişkin NSC ve SGP tarafından sunulan önerinin oylaması 73 "evet" ve 70 "hayır" oyu ile sonuçlandı. Böylece cinsiyet değiştirmeyi kolaylaştıran "Transseksüel Yasası" reddedilmiş oldu. Yasa tasarsında cinsiyet değiştirmek için yaş sınırının kaldırılması, pasaportlardaki cinsiyetle ilgili bölüme "bay" ve "bayan" ibarelerinin yanı sıra 'x' diye adlandırılan yeni bir ibarenin eklenmesi ve doktor veya psikolog tavsiyesi olmadan cinsiyet değişimini kolaylaştırmak için birçok öneri yer alıyordu.

Oylamada Denk Partisinden 3 milletvekilinin red oyu kullanması, tasarsının geçmemesinde önemli rol oynadı. Tasarıya hayır oyu veren partiler arasında D66, GroenLinks-PvdA, VVD, SP, Volt ve Hayvanlar için Partileri yer aldı.

Tiryakiler zamdan sonra komşu ülkelere yöneldi

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

HÜKÜMETİN 1 Nisan 2024 tarihinde sigara ve sarmalıklı tütüne yaptığı zam, Hollandalı tiryakileri yurt dışına özellikle Almanya'ya yönlendirdi. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) artışı nedeniyle bir paket sigaranın ortalama fiyatı 9 avrodan 11.10 avroya, 50 gramlık sarmalıklı tütün paketinin fiyatı 17 avrodan 24,62 avroya çıktı.

Hollanda Sigara ve Tütün Üreticileri Birliği (VSK) Başkanı Jan Hein Sträter, "Hollanda'da kullanılan sigaraların dörte biri zaten yurt dışından geliyordu. Sarmalıklı tütün ile birlikte bu oran şimdiden yüzde 37'ye ulaştı, bu oran daha da artacak. Sigara ve sarmalıklı tütün çevre ülkelerde daha ucuz. Hükümetin yaptığı zamdan dolayı çoğu tiryakinin yurt dışına yönelmesine neden olacağı belliydi." dedi. Hollanda'ya çevre ülkelerden getirilen sigara ve tütün ürünleri için vergi ödenmemektedir. Sonuç olarak, maliye 1.4 milyar avro zarara uğramaktadır. Hükümetin bir sonraki önemi ise 1 Temmuz'dan itibaren süpermarketlerde sigara ve tütün ürünlerinin satışının tamamen yasaklanması olacaktır.

'ENERJİDE RUSYA BAĞIMLILIĞI AB'Yİ ZOR DURUMDA BIRAKTI'

Avrupa'nın enerji fiyatları ve enerji güvenliği açısından zor durumda olduğunu belirten Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Fatih Birol, AB'nin 24 Şubat 2022'den önce doğal gazın yüzde 75'ini, petrolün yüzde 65'ini Rusya'dan tedarik ettiğini hatırlattı

AYDINLIK AVRUPA

ULUSLARARASI Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi'nin (II-CEC) düzenlediği "İş Dünyası ve Sürdürülebilir

"Enerji" temalı IIEEC Konferansı'nda konuştu. Dünya genelinde nükleer enerji yönelimin yeniden başladığına dikkat çekti. Nükleer enerjiye yönelimin üç şekilde ortaya çıkacağını belirten Birol, şöyle devam etti:

"Birincisi, 'nükleer tesislerimi kullanmayacağım', nükleer payımı azaltacağım' diyen ülkeler tamamıyla fikir değiştirdi. Kimdi bu ülkeler? Mesela Japonya, mevcut santrallerini tekrardan işletmeye almaya başladı. Güney Kore ve İsveç de aynı politikayı izliyor. İkincisi, yeni nükleer santraller hemen hemen birçok ülkede yapılmaya başlandı. Bunun başını da Çin çekiyor. Fransa, Polonya, Türkiye ve Amerika'da da konvansiyonel yeni nükleer santraller yapılıyor. Birleşik Arap Emirlikleri'nde de yeni bitti. Üçüncüsü de yeni nükleer teknolojileri."

NÜKLEER ENERJİYE İLGI ARTIYOR

Finansman sorunlarına rağmen nükleer enerjiye ilgi arttığını dile getiren Birol, "Biz 2025-2026 yıllarında dünya nükleerden elektrik üretiminin şimdiye kadarki en yük-

sek seviyeye çıkacağını düşünüyoruz." diye konuştu.

Avrupa Birliği'nin (AB) enerji fiyatları ve enerji güvenliği açısından zor durumda olduğunu kaydeden Birol, şunları söyledi:

"AB enerji fiyatları, enerji güvenliği açısından baktığınız zaman oldukça zor durumda. AB stratejik hatalar yaptı. Bunun da şimdi vebalini ödüyor. Hatalardan biri, bir ülkeye enerji açısından çok faz-

la göbekten bağımlı olmak. Bu ülke kim olursa olsun, bu kadar büyük bir bağımlılık büyük hata. Kimdi bu ülke? Rusya. AB, 24 Şubat'a kadar (Rusya-Ukrayna Savaşı'nın başlangıcı) doğal gazın yüzde 75'ini, petrolün yüzde 65'ini Rusya'dan alıyordu."

Birol, bir diğer hatanın ise 25 yıl önce elektrik üretiminin yüzde 30'unu nükleer enerjiden karşılayan Avrupa'nın nükleer enerjiye sırtını dönmeye başladığını belirterek, "Şu anda bu yüzde 15'lere doğru düşmek üzere. Şimdi yeniden bir politika değişikliği oluyor ama bu hata Avrupa'nın elini bayağı zayıflattı." değerlendirmesini yaptı.

AB GÜNEŞ ENERJİSİNDE GERİDE KALDI

AB'nin üçüncü stratejik hatayı da güneş teknolojileri alanında yaptığını ifade eden Birol, "Dünyadaki güneş panellerinin yüzde 85'i tek bir ülkede imal ediliyor, o da Çin. Avrupa'nın hatası ne diyeceksiniz burada? Avrupa'nın hatası şu, esasında yaklaşık 25 yıl önce güneş pa-

Yenilenebilir enerjinin lideri Çin

ENERJİNİN parlayan yıldızının yenilenebilir enerji olduğunu dile getiren Birol, "2023 yılında dünya genelinde devreye giren elektrik santrallerinin yüzde 85'inden fazlası yenilenebilir enerji santralleri. Bunun içinde en büyük payı da güneş alıyor. Esas nedeni maliyetlerin çok düşmüş olması." dedi.

Birol, Çin'in bu alanda da başı çektiğini belirterek, "Geçen yıl tarihi bir rekor oldu dünyada. 510 gigavat yenilenebilir enerji devreye girdi. Çin burada çok büyük bir rol oynadı." diye konuştu.

Dünya genelindeki elektrik şebekelerini tek tek incelediklerini anlatan Birol, şebeke kapasitesi olmaması nedeniyle 1500 gigavat hazır yenilenebilir enerjinin ise atıl olarak beklediğini ifade etti.

nellerinin imalatına ilk başlayan yer Avrupa'dı. Özellikle İtalya, Almanya, İspanya sübvansiyonlar verdiler, bunu kurdular ama 5-6 yıl sonra işin peşini bıraktılar, sonra da Çin aldı." sözlerini kullandı. Petrol talebindeki büyümenin geçmiş yıllara kıyasla zayıfladığını vurgulayan Birol, "Bunun iki ana nedeni var. Birincisi, Çin ekonomisinin yavaşlamaya başlaması, ikincisi ise elektrikli araçların payının artması." ifadelerini kullandı.

İtalya'da işçiler iş kazalarını protesto etti

İTALYA'DA işçi sendikaları, ölümlere neden olan iş kazalarını protesto etmek amacıyla ve iş yerlerinde güvenliğin sağlanması talebiyle yürüdü. Ülkenin büyük işçi sendikalarından İtalya Genel İş Konfederasyonu (CGIL) ve İtalyan İşçi Birliği'nin (UIL) çağrısıyla yaklaşık 20 bin işçi, Roma'da yürüyüş düzenledi.

Başkent merkezindeki Circo Massimo'dan başlayan işçilerin yürüyüşü, Ostiense Meydanı'na kadar sürdü. Yürüyüşte Filistin bayrakları da açıldı. CGIL Genel Sekreteri Maurizio Landini, yürüyüş sonunda mitingde yaptığı konuşmada, "Bu ülkenin

ayakta kalmasını sağlayan çalışanlar, buna dayanamazacak durumda. Ciddi maas sorunu var, kabul edilemez boyutta güvensizlik var. Başta kamuda olmak üzere anayasal haklar garanti edilmiyor. İnsanlar, iş kazalarında ölmeye devam ediyor. Değişime ihtiyaç var." ifadelerini kullandı.

Ülkede son olarak 9 Nisan'da Suviana Gölü'ndeki hidroelektrik santralinde meydana gelen patlamada 7 işçinin hayatını kaybetmesi sendikaların tepkisini çekmişti. İtalya'da geçen yıl 1041 işçi, iş kazalarında yaşamını yitirmişti.

İngiltere'de perakende satışlar yatay seyretti

İNGİLİZ Ulusal İstatistik Ofisi, mart ayına ilişkin perakende satış verilerini açıkladı. Buna göre İngiltere'de perakende satışlar martta yatay seyir gösterdi. Akaryakıt ve mağaza dışı gıda satışları martta sırasıyla yüzde 3,2 ve yüzde 0,5 artarken, bu artış gıda satışlarındaki yüzde 0,7'lik ve mağaza dışı perakende satışlarındaki yüzde 1,5'lik düşüşü dengelledi. Şubat ayına ilişkin perakende satışlar da yüzde 0,1 artış olarak revize edildi. Bu yılın ilk

çeyreğindeki perakende satışlar ise önceki çeyreklik döneme göre yüzde 1,9 büyüdü. ONS Anketler ve Ekonomik Göstergeler Başkan Yardımcısı Heather Bovill, verilere ilişkin değerlendirmesinde, mobilya mağazaları, akaryakıt istasyonları ve kıyafet mağazalarının mart satışlarında artış raporladığını belirterek, bu kazanımların gıda satışlarındaki düşüş ve büyük mağazalardaki yüksek fiyatların yarattığı etkiyle dengelendiğini ifade etti.

Avrupa'da elektrikli araç payı azaldı

MART ayında Avrupa Birliği'ndeki (AB) otomobil satışları geriledi. Euronews'te yayımlanan habere göre Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği'nin raporunda, AB'deki otomobil satışları mart ayında geçen yıla kıyasla yüzde 5,2'lik bir düşüş meydana geldiği belirtildi. Bu, Temmuz 2022'den bu yana en büyük ve bu yıl için ilk düşüş oldu. Almanya'da yüzde 6,2, İspanya'da yüzde 4,7, İtalya'da yüzde 3,7 ve Fransa'da yüzde 1,5'lik düşüş görüldü. Düşüşün, pazardaki gerilemeden ve satışlar üzerinde olumsuz etki yaratan Paskalya tatilinin zam-

anlamasından kaynaklandığı düşünülüyor. Mart ayında, Avrupa hükümetleri için 392,2 milyar Avro vergi geliri sağlayan otomobil endüstrisinde, otomobil türü tercihlerinde de bir değişiklik yaşandı. Bataryalı elektrikli otomobillerin payı geçen yılki yüzde 13,9'dan yüzde 13'e düşerken, hibrit elektrikli otomobillerin payı ise yüzde 24,4'ten %29'a yükseldi. Benzin ve dizel toplam pazar payı yüzde 51,8'den yüzde 47,8'e düştü. Elektrikli araçlardaki azalışın nedenleri arasında yüksek maliyetler ve yetersiz şarj altyapısı öne çıktı.

Avrasya Kalkınma Bankası'ndan Türkiye ile büyüme isteği

AVRASYA Kalkınma Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Nikolay Podguzov, Washington'da Uluslararası Para Fonu (IMF)-Dünya Bankası Bahar Toplantıları'nda AA'ya yaptığı açıklamada, Türkiye ile ortak büyüme isteği mesajı verdi. Türkiye'nin, Orta Asya bölgesinde önemli bir rol oynadığını ve bankaya üye ülkelerle yakın ekonomik ve kültürel bağları olduğunu belirterek, gelecekte Türkiye'nin de bankanın üyesi olabileceğini düşündüğünü söyledi.

Avrasya Kalkınma Bankasının ağırlıklı olarak Avrasya bölgesi için önem taşıyan 3 ana konu üzerine yoğunlaştığını anlatan Podguzov, Orta Asya'da bağlantı altyapısı, ulaşım ve lojistiğin geliştirilmesi, enerji ile su imkanlarının artırılması ve gıda güvenliğinin sağlanmasının temel öncelikleri olduğunu kaydetti.

11 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM HEDEFİ

Podguzov, 2006'da kurulan Avrasya Kalkınma Bankasının o zamandan bu

yana üye ülkelerinin ekonomilerine yaklaşık 15 milyar dolarlık yatırım yaptığını belirtti. Rusya, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan, Belarus ve Ermenistan'ın üyesi olduğu Bankanın 2021 yılı sonunda 5 yıllık yeni stratejisinin kabul edildiğini anımsatan Podguzov, "Stratejiye göre gelecek 5 yıl içinde üye ülkelerimizin ekonomilerine 11 milyar dolarlık yatırım daha yapacağız." dedi.

Podguzov, yatırımlarında Orta Asya'ya odaklandıklarını, Kazakistan'ın ise faaliyetlerinin kilit noktası olduğunu ve son 2 yılda Kazakistan ekonomisine 2 milyar dolardan fazla yatırım yaptıklarını kaydetti. Nikolay Podguzov, "Bölgede sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için mümkün olduğunca fazla destek sağlamak, küresel bankaların ve bölgesel bankaların çalışmalarına yardımcı olmak ve küresel zorlukların üstesinden gelmek bizim için çok önemli. Misyonumu-

zu yerine getirmek, hedeflerimizi gerçekleştirmek için her şeyi yapacağız." diye konuştu.

'TÜRKİYE'NİN ROLÜ ÖNEMLİ'

Avrasya Kalkınma Bankasının üye ülkelerinden olmamasına rağmen Türkiye ile olan ilişkilerine de değinen Podguzov, "Gelecekte Türkiye'nin de bankanın üyesi olabileceğini düşünüyorum. Türkiye

bölgede çok önemli bir rol oynuyor ve bankanın üye ülkeleriyle çok yakın ekonomik ve kültürel bağları var." dedi. Türk yatırımcıların bölgedeki projelerini anlatan Podguzov, Avrasya Kalkınma Bankasının Türkiye'ye, geçen yıl meydana gelen depremler sırasında verdiği desteği hatırlattı. Podguzov, "Türkiye ile halihazırda bağlarımız var ve bunun nihayetinde faydalı geleceğini umuyoruz." sözlerini kullandı.

Steinmeier'in ziyaretinden yatırım fırsatları bekleniyor

ALMANYA Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier'in Türkiye'ye ilk ziyaretini yapmasının yeni "yatırım fırsatları" doğurması bekleniyor. DEİK Türkiye-Almanya İş Konseyi Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, söz konusu ziyaret ile iki ülke arasındaki ticari ilişkilere ve yatırım fırsatlarına işaret ederek, "Türk firmalar için önümüzdeki dönemde Almanya'da şirket almaları ve ortaklıklar kurulması konusunda fırsatlar oluşacağını düşünüyoruz." dedi. Türk ve Alman iş dünyası temsilcilerinin daha yakın çalışmasının önemine işaret eden Yalçındağ, özellikle Covid-19 salgının, dünya ticaretinde "friendshoring (ticaret ve yatırımı dost ile yap)" ve "nearshoring (tedarikini ve yatırımı yakın coğrafyadan yap)" kavramlarını öne çıkardığını dile getirdi.

TÜRKİYE'NİN İHRACATI 22 MİLYAR DOLAR

Almanya'nın Türkiye'nin en büyük ticari ortaklarından biri olarak

öne çıkmaya devam ettiğini bildiren Yalçındağ, Türkiye'nin bu ülkeye ihracatının geçen yıl 21,9 milyar dolar, Almanya'dan ithalatın ise aynı dönemde 28,7 milyar dolar olduğuna işaret ederek, "Türkiye ile Almanya'nın 2023 yılı ticaret hacmi 50,6 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ancak bu hacim gerçek gerçek potansiyeli-

mizi yansıtmadığını düşünmüyorum. İki ülke arasındaki potansiyelin daha fazla olduğunu biliyor ve adımlarımızı bu çerçevede atıyoruz." diye konuştu. Türkiye'nin Almanya'ya ihracatında makinelere örneğin giyim eşyasına, elektrikli cihazlardan demir veya çelik eşyaya kadar çeşitli ürünlerin öne çıktığını belirten Yalçındağ, Almanya'dan ise makineler, plastikler, hava taşıtları, demir ve çelikten eşya, eczacılık ürünleri ile optik cihazların ithal edildiğini kaydetti. Yalçındağ, Türkiye'de 8 bin 125 Alman

firmanın faaliyet gösterdiğini dile getirerek, "Türkiye'nin, Almanya'ya yatırım fırsatlarına baktığımızda, bilgi iletişim, yazılım, makine ve mekatronik mühendisliği içeren, ülkemizdeki kalifiye iş gücünü öne çıkaran sektörler olduğunu görüyoruz." değerlendirmesini yaptı.

KOBİ'LER ARASINDA İŞBİRLİĞİ

Yalçındağ, Türkiye ve Almanya'da güçlü küçük ve orta büyüklükte işletmelerin (KOBİ) bulunduğuna da dikkati çekerek, şunları kaydetti:

"Bu durum, KOBİ'ler arasında işbirliklerinin önemini vurgulamamıza olanak sağlıyor. İş Konseyi olarak, iki ülkenin KOBİ'lerinin, ikiz dönüşümüne hazırlanmasında tecrübe paylaşımının faydalı olacağını düşünüyoruz. Alman eğitim yapısı, iş dünyası ihtiyaçları ile entegre edilmiş durumda. Bu da güçlü Alman sanayisi ve yüksek katma değerli hizmetlerini de beraberinde getiriyor. Bu çerçevede iki ülke arasında beşeri sermaye yatırımlarına önem veriyoruz. Eğitimli Türk gençlerimiz, Almanya'da hem ülkemizi temsil ediyor hem de iki iş dünyası arasında önemli bir köprü oluyor."

Türkiye ve Almanya'daki genç dinamik yönetici ve iş sahibi yeni jenerasyonun, iki ülkenin ticaret hacmini yukarıya taşıyacağına ifade eden Yalçındağ, iki ülke iş dünyası arasındaki temasları sıklaştırmanın önemini vurguladı.

Türk havacılık sektörü Avrupa'yı geçti

TÜRK havacılık sektörünün iki büyük şirketi Türk Hava Yolları ve Pegasus Havayolları, Financial Times'ın habere göre geçen yıl pandemiden önceki 2019'a göre yüzde 10 artışla 115 milyon yolcu taşıdı. Habere göre İstanbul Havalimanı, uçuş sayıları açısından bölgenin en yoğun havalimanı olurken, Türk Hava Yolları da Ryanair ve easyJet'in ardından en yoğun üçüncü havayolu oldu.

TURİZME DE İVME KAZANDIRDI

Haberde, Türkiye'nin havacılık sektörünün rakiplerine göre hızlı bir şekilde genişlemesinin ülkenin Avrupa pazarında baskın bir oyuncu haline gelmesine yol açtığı kaydedildi. Büyümenin, ülkedeki havayollarının ve

havalimanlarının iyileştirilmiş altyapı ve filolarla yatırım yapılması ve salgının ardından kapasiteyi hızlı bir şekilde geri getirmesiyle ortaya çıktığı belirtildi. Ayrıca Türkiye'nin canlı turizm sektörünün de havacılık sektörü için de itici güç olduğu değerlendirildi. Yapılarak, geçen yıl rekor 54 milyar dolara ulaşan turizm gelirlerinin, zayıf para birimi sayesinde yabancı ziyaretçi sayısında güçlü bir artışla 2024'te 60 milyar dolara ulaşmasını beklediğinin bilgisi verildi.

Türk havacılık sektörü yükselirken, Batı Avrupa'da ise gerileme yaşandığı vurgulandı. Bölgenin büyük ulusal havayolu grupları olan British Airways, Air France-KLM ve Lufthansa'nın hâli 2019'a göre daha küçük tarifelerle uçuşu kaydedildi.

Mehmet Ali Yalçındağ

Göçmen kökenli hastalar organ bekliyor

Hollanda'da göçmen kökenli hastalar organ nakli için daha uzun süre mi bekliyor? Bu soruya ilişkin genel kanı daha fazla beklendiği yönünde. Hollanda Organ Nakli Vakfı bu konuda bir araştırma yapılmasını istiyor

AHMET KORKMAZ
HOLLANDA

GÖÇMEN kökenli hastalar organ nakli için Hollandalılara göre daha uzun süre beklemek zorunda kalabiliyor. Organ bağıışı ve naklinden sorumlu Hollanda Organ Nakli Vakfı, göçmen kökenli hastaların organ bekleme süreleriyle ilgili araştırma yapılmasını çağırısında bulundu.

Göçmen kökenli hastaların daha uzun süre beklemlerine gerekçe olarak bağıışı sayısını azlığı gösteriliyor. Göçmen kökenlilerin donör kayıtlarında organ bağıışına rıza gösterme olasılığı daha düşük. Bunun sonucunda bu gruplardan hastaların organ nakli için daha uzun süre beklemek zorunda kalmasından endişe duyuluyor.

Nijmegen Üniversitesi Tıp Merkezinden (Radboudumc) yoğun bakım uzmanı Farid Abdo "Vücut tarafından reddedilmeyen uygun bir organ, kan grubu ve doku özelliklerine göre bulunur. Ve aynı geçmişe sahip kişileri aransız eşleşme şansı daha yüksektir" diyor ve göçmen kökenli insanlar için olası organ sıkıntısından endişeli.

ORGAN BAĞIŞI YASASI

Dört yıl önce Hollanda'da donör yasası yürürlüğe girdi. O tarihten bu yana her Hollanda vatandaş, ölümünden sonra organlarını bağışlamak isteyip istemediğine dair bir seçim yapmak zorundadır. Eğer yapmazsanız, otomatik olarak bağıışı 'itirazınız yok' olarak kayıt yapıyor. O zamandan beri nakil sayısı yavaş yavaş artıyor, ancak hala donör organ sıkıntısı var. 2023 yılında 123 kişi nakil için bekleme listesindedeyken hayatını kaybetti. 119 hasta ise durumları çok kötü olduğu için bekleme listesinden çıkmak zorunda kaldı.

ORGAN BAĞIŞI ORANLARI DÜŞÜK

Göçmen kökenliler arasında organ bağıışı yapanların oranı düşük. Fas kökenli Hollandalıların yüzde 79'u aktif olarak k a y ı t

yaptırıştır ve bunların yüzde 96'sı bağıışı yapmak istemediklerini belirtmiştir.

Türkiye kökenli Hollandalıların yüzde 73'u aktif olarak kayıt yaptırmıştır ve bunların yüzde 90'sı bağıışı yapmak istemediklerini belirtmiştir.

Surinam kökenli Hollandalıların yüzde 76'sı onay vermemektedir.

Ebeveynlerinin her ikisi de Hollanda'da doğmuş olan Hollandalılar arasında bu oran çok daha düşüktür: her üç kişiden biri ölümünden sonra organ bağıışı yapmak istemediğini belirtmektedir.

Organ nakli ekleme listeleri ve etnik azınlıkların ölüm oranlarını nasıl etkilediği tam olarak bilinmemektedir.

Hollanda Organ Nakli Vakfı müdürü Naomi Nathan, "Şu anda etnik kökeni kaydetmek k a n u n u n ve anlamlı bir şekilde nasıl araştırabileceğimizi görmek için bakanlıkla ve doktorlarla birlikte konuyu masaya yatırmak zorundayız." açıklaması yaptı.

Sağlık sistemindeki ayrımcılık artıyor

AVRUPA'NIN çeşitli ülkelerinde yapılan araştırmalar sağlık alanında da ayrımcılık yapıldığını ortaya koyuyor. Örneğin Kasım 2023 Alman Entegrasyon ve Göç Araştırma Merkezi (Dezim) tarafından yayımlanan ırkçılık ve ayrımcılık araştırması. Araştırmaya göre, ülkedeki siyahilerle Müslüman ve Asyalıların ayrımcılık sebebiyle ya tedavi olmaktan vaz geçtikleri ya da geciktirildikleri ortaya çıktı. Hollanda'da bu konuda araştırmalar yapıldı. Statera

rimcılık araştırması. Araştırmaya göre, ülkedeki siyahilerle Müslüman ve Asyalıların ayrımcılık sebebiyle ya tedavi olmaktan vaz geçtikleri ya da geciktirildikleri ortaya çıktı. Hollanda'da bu konuda araştırmalar yapıldı. Statera

Bilim Enstitüsü Vakfı, 2022 yılında sağlık sektöründe göçmen kökenli hastalara yönelik tutuma ilişkin yaptırdığı bilimsel bir araştırmanın raporunu yayımladı. "Ayrımcılık hasta eder" başlıklı raporda, bazı sağlık çalışanlarının, göçmen kökenli hastalara yönelik ayrımcılık ve ırkçılık yaptığı belirtildi.

İngiltere'de siyahilerin nakil için bekleme süreleri daha uzun

İNGİLTERE'DE siyahilerin nakli için bekleme süreleri daha uzun. Genel nüfusa göre 6 aya kadar daha uzun süre beklediği; bunun, siyahiler arasında organ bağıışı yapmak isteyen kişi sayısının az olmasından kaynaklandığı belirtildi. 2023 yılında yayınlanan İngiltere Ulusal Sağlık Sistemi Kan ve Nakil (NHSBT) Raporu organ naklinde göçmenlerin yaşadığı sıkıntıları ortaya çıkardı.

Rapor, organ nakli için en iyi eşleşmenin, aynı etnik kökene sahip kişilerden sağlandığı ancak nüfusun yüzde 4'ünü oluşturan siyahilerin, bağıışların yalnızca yüzde 2'sini yaptığı belirtildi. Ülkedeki tüm etnik kökenler için organ nakli bekleme sürelerinin azaldığı aktarılan rapor-

da, siyahilerin böbrek nakli için ortalama 735 gün beklediği kaydedildi. Ortalama bekleme süresinin genel nüfus için 550 gün, Asyalılar için 650 gün ve beyazlar için 488 gün olduğu aktarıldı. NHSBT'den Winnie Andango, "Siyahiler daha uzun süre bekliyor çünkü aynı etnik kökenden organ bağıışı yapmak için öne çıkan daha az insan var." ifadesini kullandı.

Hollanda'da kızamık alarmı

SAGLIK Bakanlığınca bağlı Halk Sağlığı Enstitüsü (RIVM) artan kızamık vakaları nedeniyle alarm geçti. Salgın Yönetim Ekibi (OMT) salgın riski taşıyan bu durum için daha fazla BMR aşısı stoklanmasını, aşılardan tamamlanmasını kolaylaştırılmasını ve kızamık hastalarının kardeşlerinin kreşlere alınmalarını önerdi.

RIVM tarafından yapılan açıklamada, son haftalarda 64 kızamık vakasının rapor edildiği ve vakaların çoğunun Eindhoven bölgesinde görüldüğü belirtildi. Bu bölgede virüsün aile ve okuldaki temaslar yoluyla yayıldığını açıkladı. Enfeksiyon sayısı şu ana kadar sınırlı kalsa da RIVM daha büyük bir salgına hazırlanmaya başladı. Açıklamada yurt dışında ve özellikle Avusturya, Fransa ve

Romanya'da halihazırda büyük çaplı salgın yaşandığına dikkat çekildi.

OMT'ye göre özellikle aşılanmamış çocuklar büyük risk taşıyor. Bu yıl salgın olması durumunda 2 bin 4 yüz ila 2 bin 8 yüz vaka beklendiğini belirten OMT yetkilileri salgının gelecek yıla kalması halinde bu sayının 3 binlere geçebileceği belirtildi. OMT'ye göre virüs şuan daha çok bakım merkezleri ve okullar vasıtasıyla yayılıyor. Hastalık özellikle küçük çocuklar için tehlikeli. Bu nedenle OMT, kızamık geçiren çocukların kardeşlerinin kulçuca dönemi sona erene kadar kreşe gitmemelerini tavsiye ediyor. OMT ayrıca enfeksiyon durumunda kreş içindeki grupların mümkün olduğu bir-berbirinden ayrı tutulmasını da öneriyor.

Kanser hastaları aylarca tedavi bekliyor

İNGİLTERE'DEKİ rakamlar, tedaviye başlamak için gereken sürenin iki katı kadar bekleyen kanser hastalarının sayısının 2020'den bu yana iki katına çıktığını gösteriyor. Yaklaşık 16.000 hastanın, son dört yılda acil sevk aldıktan sonra kanser tedavisi almak için dört aydan fazla beklediği öğrenildi. Bu, tedavinin kanserden ilk şüphelenildiği andan itibaren iki ay içinde başlamasını gerektiren İngiltere Ulusal Sağlık Hizmetleri (NHS) hedefinin iki katı olarak bildirildi. Uzmanlar, gecikmeleri "endişe verici" olarak nitelendirerek, uzun bekleme sürelerinin ölümlerdeki yıllarda birçok hastaya mal olabileceği uyarısında bulundu.

Liberal Demokratlar tarafından yapılan analiz, geçen yıl 6.334 hastanın

124 gün boyunca beklediğini gösterdi; bu sayı, 2020'deki 2.922'nin iki katından fazla. Bilgi Edinme Özgürlüğü talebinin sonuçlarına göre, geçen yıl 1.100'den fazla kanser hastası tedaviye başlamak için 6 aydan fazla bekledi.

Veriler Birleşik Krallık'taki 137 akut sağlık vakfının 69'unun alındı, bu da gerçek sayıların çok daha yüksek olacağı anlamına geliyor.

İngiltere Kanser Araştırmaları Politika Direktörü Dr. Owen Jackson, "Gerçek şu ki, iki aylık tedavi hedefi 2015'ten bu yana karşılanmadı ve bu, kanser hizmetlerine planlama ve yatırım yapma konusunda uzun vadeli bir başarısızlığı temsil ediyor." diyerek kanser hizmetlerinde reform çağrısında bulundu.

Uzmanların öngörüsü: Sıradaki pandemiye grip virüsü neden olacak

BULAŞICI hastalık uzmanları bir sonraki pandemiyi influenza virüsünden kaynaklanacağını düşünüyor. 57 ülkeden 187 katılımcıyla yapılan bir ankette hangi patojenin sıradaki pandemiye yol açacağı sorusunda influenza virüsü uzmanların yüzde 57'si birinci, yüzde 17'si de ikinci sıraya koydu.

Travel Medicine and Infectious Disease adlı hakemli dergide yayımlanan araştırmayı yürüten Dr. Jon Salmanton-García, virüsün sürekli geliştiği ve evrimleştiğini gösteren çalışmalar nedeniyle böyle bir beklenti olduğunu söylüyor. Köln Üniversitesi'nden Dr.

Salmanton-García "Influenza her kış ortaya çıkıyor" diyor.

Uzmanların sıradaki pandemi tahminlerinde grip virüsünü, henüz bilinmeyen bir hastalık ifade eden X Hastalığı izledi. Bu patojen katılımcıların yüzde 21'inin ilk, yüzde 14'ünün de ikinci sırasında yer aldı. SARS-CoV-2 ise uzmanların yüzde 8'inin birinci, yüzde 16'sının da ikinci sırasında yer aldı.

Araştırmanın detayları 27-30 Nisan'da Barselona'da düzenlenecek Avrupa Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (ESCMID) toplantısında anlatılacak.

Abur cubur beyinde kalıcı hasar bırakabiliyor

GENC yaşta yağ ve şeker ağırlıklı beslenmenin, hafızada kalıcı hasarlara neden olabilir. Daha önceki çalışmalarda bu tip işlenmiş gıdaların Alzheimer riskini artırdığı ve ara sıra yendiğinde bile hafızayı etkilediği tespit edilmişti. Fakat ergenlik döneminde böyle bir beslenme biçimine sahip olmanın uzun vadeli etkileri bilinmiyordu. Güney Kaliforniya Üniversitesi'nden araştırmacılar sıçanlar üzerinde yaptıkları deneyde 26-56 günlük sıçanları iki gruba ayırarak birini yağ ve şeker ağırlıklı gıdalarla diğerini de sağlıklı yiyeceklerle besledi. Sıçanların beyininde gelişim aşamasında olduğu bu dönem, insanlardaki ergenlik çağına denk düşüyor.

Hafıza testlerinde abur cubur tarzı beslenen sıçanlar, birkaç gün önce gördükleri nesnelere ve yerlerini hatırlayamazken, diğer grupta böyle bir zorluk gözlemlenmedi. İlk grup daha sonra 30 gün

boyunca sağlıklı beslenirse de hafızalarında iyileşme olmadı. Bu dönem de insanlardaki yetişkinliğe karşılık geliyor.

Sıçanların beyni üzerinde yapılan analizler, asetilkolin sinyallerinde bozulma

olduğunu ortaya koydu. Nöronlar arasında sinyal taşıyan asetilkolin; öğrenme, dikkat ve hafıza açısından kilit öneme sahip ve Alzheimer gibi hastalıklarda seviyesi ciddi derecede düşüyor.

Kovid-19'u 613 gün boyunca atlattı

Virüs 50 kez mutasyon geçirdi

HOLLANDALI bilim insanları yakın zamanda ölen 72 yaşında bir hastanın, 613 gün boyunca Kovid-19'u atlattığını açıkladı. Yaşlı adamın gen dizilimi üzerinde yapılan analiz sonucunda vücudundaki virüsün 50 kez mutasyona uğradığı ortaya çıktı.

Hollanda'daki Amsterdam Üniversitesi Tıp Merkezi'ndeki bulaşıcı hastalık uzmanları tarafından bildirilen vaka şaşkınlık yarattı. Hasta kadar uzun süre hasta kaldı ki, virüs evrimleşerek yeni bir bağıışıklıktan kaçınmaya çalıştı. Aktarılanı göre yaşlı adam birden fazla Kovid -19 aşısı oldu ancak bağıışıklık sistemi, yaşlı insanlarda ve bağıışıklık sistemi zayıf kişilerde sıklıkla görülen virüse karşı yeterince koruyucu bir yanıt veremedi.

Amsterdam Üniversitesi Tıp

Merkezi'nin açıklamasında, "Açıklanan bu vakada SARS-CoV-2 enfeksiyonunun süresi aşırıdır, ancak bağıışıklık sistemi zayıf hastalarda uzun süreli enfeksiyonlar genel topluma kıyasla çok daha yaygındır" ifadelerine yer verildi. Ekip vakayı bu ayın sonlarında 2024 Avrupa Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Küresel Kongresi'nde sunacak.

Müzik çocukların sağlığını ve gelişimini olumlu etkiliyor

Trakya Üniversitesi (TÜ) Tıp Fakültesi Fizyoloji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Levent Öztürk, müziğin çocukların matematik zekasının gelişimine katkı sağladığını söyledi. Edirne Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yapılan etkinlikte konuşan Prof. Dr. Öztürk, müziğin insan sağlığını ve beynin gelişimini olumlu etkilediğini belirtti. Müzik dinlendiğinde beyne doğrudan sinyaller gittiğini ifade eden Öztürk, "Yapılan araştırmalar müzikle meşgul olduğumuz zaman beynimizin ışıl ışıl yandığını ortaya koyuyor. Biz bu etkilerden terapi ortamında faydalanmayı amaçlıyoruz." dedi. Öztürk, insanın müzikle iç içe yaşadığına ve özellikle hareketli müziklerden daha çok etkilendiğine dikkat çekti.

Müzikle terapinin her yaş grubunda uygulanabildiğini ve tıbbın diğer alanlarıyla kullanıldığını anlatan Öztürk, şunları kaydetti: "Müzik terapi uygulamaları çok farklı yöntemleri içinde barındırıyor. Beyin ritimlerini alıp kullanabiliyor, beyin müzikle aktive edilebilir. Beyin bu aktivasyonla bazı kaybettikleri kapasitelerini kazanabiliyor. Müzikle uğraşmak insanın matematik zekasını geliştiriyor. Çocuklarımız müzikle ilgilendiği zaman bazen onları, ne yapacaklarını, şarkıyı mı olacaklarını deyin engellemeye çalışıyor. Ancak bütün eski matematikçilerin müzikle ilgilendiğini görüyoruz. Bugünkü bilimsel araştırma yöntemleri müzikle uğraşan kişilerin matematik kapasitesinin arttığını gösteriyor. O zaman biz çocuğumuzun matematik ve fen bilimleri alanında başarılı olmasını istiyorsak onu müzikle ilişkilendirelimiz."

TİYATRO SALONLARINDA BİR MİLLİ KAHRAMAN Vecihi Hürkuş yüz yıl sonra Almanya'da uçtu

Milli kahramanlarımızdan Vecihi Hürkuş'un yaşam öyküsünü anlatan 'Bir Tayyareci Vecihi Hürkuş' oyunu, Almanya'da tiyatro severlerle buluştu. Kulturtreff Derneği'nin düzenlediği Almanya turnesiyle ilgili konuşan oyuncu Murat Demirbaş 'Özellikle Almanya'daki genç kuşağın tarihi kahramanlarımızı öğrenme arzusu bize daha fazla sorumluluk yüklüyor' dedi

Mannheim

Frankfurt

Berlin

DENİZ YILDIRM / BERLİN

TÜRK havacılık tarihinin en önemli isimlerinden biri olan, ilk yerli uçağı üreten, Kurtuluş Savaşı'nda gösterdiği kahramanlıklarla adını tarihimize yazdıran Vecihi Hürkuş'un öyküsü Mansur Erk'in yazdığı, Orhan Karataş'ın yönettiği "Bir Tayyareci Vecihi Hürkuş" oyununun Almanya turnesi yapıldı.

Modern zamanların tüm olanaklarından yoksun, elde avuçta doğru dürüst ne uçak ne de uçak malzemesinin bulunduğu yıllarda: üstün hava gücüne sahip Yunan Ordusu'nu bile dize getiren İranda'nın altında azim, kararlılık ve vatansızlık yapıyordu. Mansur Erk'in geleneksel Türk Tiyatrosu'nun Meddah geleneğine uygun biçimde yazdığı "Bir Tayyareci Vecihi Hürkuş" dili ile akıcı ve zengin bir anlatım olanağı sundu.

Almanya kentlerindeki tiyatrosu verler hikâyeyi keyifle takip etti. Oyuncu Murat Demirbaş yirmi yıllık sahne deneyimini seyirciyle buluşturdu.

Demirbaş oyunu şöyle tanımlıyor: "Zaten bu projenin belki de en özel yanı bir tiyatro olayının çok üzerinde, büyük bir sorumluluğa ve misyona sahip olmasından kaynaklı. Bu yüzden de bir tiyatro oyunundan çok daha öte bir sanat olayı. Bir görev duygusuyla ve vatansız bir coşkuyla gerçekleştirilen bu projeyi olabildiğince çok insana izletmek geç de olsa bir ödev adeta."

VATANSEVER DUYGULAR HALA ÇOK KUVVETLİ

Demirbaş Almanya turnesini ilişkin şu açıklamayı yaptı: "Milli kahramanımız Vecihi Hürkuş'un hikayesi Almanya'daki izleyicilerimizde büyük bir heyecan yarattı. Bu heyecan gurbetçi vatandaşlarımızdaki vatansız duyguların hala çok kuvvetli olduğunu gösteriyor. Oyun sonrası pek çok seyircimiz gözyaşları içinde coşkuyla bizi kutladı. Özellikle Almanya'daki genç kuşağın tarihi kahramanlarımızı öğrenme arzusu bize daha fazla sorumluluk yüklüyor. Bu yüzden burada daha fazla türkçe sanat etkinliği yapmak çok önemli. Sanat aramızdaki bu bağları güçlendiren müthiş bir araç."

TURNÉ BERLİN'DE BAŞLADI

Tiyatro Sahne tarafından hazırlanan oyun 17 Nisan'da, Berlin'de, 19 Nisan'da Mannheim'da 20 Nisan'da Frankfurt'ta ve 21 Nisan'da Köln'de sanatseverlerin karşısına çıktı. Tek perde oyununda, Hürkuş, Murat Demirbaş'ın usta oyunculuğuyla sahnelendi.

Almanya turnesinde ilk olarak Berlin Theater28'de sahne alan oyun ilgi gördü. T.C. Berlin Başkonsolosu Sayın İlker Okan Şanlı ve Muavin Konsolos Azra İlhan oyunu izledi. Etkinliği düzenleyen Kulturtreff Berlin'e Türkçe ve milli

kültürümüze sahip çıktığı için teşekkür edip başarı diletiler. Türk demeklerinden yöneticilerin de bulunduğu gösteri başarıyla gerçekleşti. Çok sayıda kişi Kulturtreff Derneğinin bundan sonraki çalışmalarına katılmak istediğini belirtti. Kulturtreff Berlin yöneticisi Emre Ünver, konukları selamladığı konuşmasında 17 Nisan 1922'de Ermeni teröristlerce şehit edilen Dr. Bahattin Şakir ve Cemil Azmi Bey'i andı.

'HÜRKUŞ BU SEMALARDA TEKRAR UÇMALI'

Ardından Mannheim'da sahnelenen oyunu Kulturtreff yöneticilerinden Uğur Albayrak şöyle özetledi: Tiyatro sanatı maalesef diğer bir çok sanat gibi hak ettiği ilgiyi göremiyor. Bu sebeple oyunu Mannheim'da sahneleme fikri bize ulaşınca sanatseverler olarak çok sevindik ve arkadaşlarımıza ilettik. Onlarında "Tabii ki yapalım, yapmalıyız!" kararlığıyla kolları sıvadık. Görev paylaşımı yaptık ve iyi bir ekip çalışması ile sonuca ulaştık. Bu tür etkinliklerde yerel sanatçıları, sanat gruplarını etkinliğe dahil etmek çok faydalı. Müzisyen bir arkadaşımız Gökyaz Tamer'i destek vermesi için davet ettik. Sağ olsun iyi bir dost gerçek bir sanatçı olduğunu ispatlayan tavırla etkinliğimizin 1. bölümüne U'du ile katıldı. Ve hepimizi mutlu eden şarkı, türkü ve besteler seslendirerek gerçek anlamda ziyafet verdi.

Gecemizin öncüsü Tiyatro oyunu manevi anlamda çok değerliydi. Kahramanlık, vecicilik dolu bir hayat hikayesini izlemek için sabırsızlanıyorduk. Güzel bir Zeybek oyunuyla sahnede ki yerini alan Murat Demirbaş'ın oynadığı oyun bir mıknaats gibi bizi tarihin tozlu sayfalarına doğru çekiyordu. Usta oyuncumuzun sahne tecrübesini biliyordum. Fakat ilk defa bire bir yaşadım. Bizim sahnemiz profesyonel tiyatroya uygun donanımlı olmasına rağmen Murat bey, ilke hanım ve salonun sorumlularıyla gerçekleştirdiğimiz çözümlerle oyun sürerken sahnede ki spot lambalarından bir tanesinin yaptığı kısa devre sonucu sahnenin ışıkları söndü ve karanlıkta kaldık. Yaklaşık 15 dakika ara vermek zorunda kalmıştık. Demirbaş kriz anında ve sonrasında hiçbir yoğunlaşma sorunu yaşamadan gerilmeden ve ya bize hissettirmeden sanatını icra etti ve istisnasız herkesi kendine hayran bıraktı. Her şey harikaydı."

'OYUN DAKİKALARCA ALKIŞLANDI'

Vecihi Hürkuş'un Almanya semalarındaki üçüncü durağı Frankfurt oldu. Kulturtreff Frankfurt yöneticisi Ayhan Menteş oyunla ilgili şu bilgileri aktardı: "Mainz Muavin Konsolos Sayın Sibel Şahin'inde katıldığı tiyatro oyunu Kulturtreff e.V Frankfurt açış konuşmasının ardından başladı. Ankara Tiyatro Sahne oyuncusu Murat De-

mirbaş sanatseverlere milli kültürel ata yadigarı tek kişilik oyun meddahlık sanatını sergiledi. Murat Demirbaşın muhteşem performansı ve Vecihi Hürkuş'un tutkusu, Vatan sevgisi, azmi ile birleşince izleyicide heyecan yarattı. İlgiyle izlenen oyun dakikalarca alkışlandı."

'YÜZLERDE GURUR, KİMİ GÖZLER YAŞLI'

T.C. Köln Eğitim Ataşesi Dr. Muhterem Dilbirliği etkinliğinde konuşma yaptı

Köln Muavin Konsolos Hilal Uzer oyun öncesinde katılımcılara seslendi

ren misafirlerimiz, Zeybek ve folklor gösterisiyle, Vecihi Hürkuş'un kahramanlığıyla milli duygularının kabardığını, uzun zamandır özlenen bir sanat ziyafeti izlediklerini, bildirdiler. Etkinliğe T.C. Köln Eğitim Ataşesi Dr. Muhterem Dilbirliği, T.C. Köln Muavin Konsolosu Hilal Uzer ve Süleyman Erol, UID 7. Dönem Genel Başkanı Bülent Bilgi, UID Genel Başkan Yardımcısı Safiye Ulufer, UID Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Akkoç, MÜSIAD NRW Sekreteri Ayfer Kural, Türk Demekleri Platformu İnişiyatifi Sözcüsü Rehan Gündoğmuş, Avrupa Atatürkçü Düşünce Dernekleri Birliği Başkanı Dr. Mustafa Tosun ve Köln Türk Üniversiteler Derneği Başkanı Levent Taşkıran katıldı.

TGB Almanya Sekreteri Meram Tosun Köln gösteri öncesinde etkinliğe katılanlara dinletti verdi.

VECİHI HÜRKUŞ KİMDİR?

6 OCAK 1896 tarihinde İstanbul'da doğdu. I. Dünya Savaşı'na katıldı. Yaralanınca İstanbul'a dönerek Yeşilköy'deki Tayyare Mektebi'ne girerek mezun oldu. Birinci Dünya Savaşı sırasında 7. Tayyare Bölüğü'nde Ruslara karşı harekâta katılan Vecihi Bey, başarılı keşif ve bombardıman uçuşları yapmış ve bu arada girdiği bir hava muharebesinde bir Çarlık uçağını indirmiştir. Vecihi Hürkuş, uçak düşüren ilk Türk tayyarecisidir. Daha sonra Ruslara esir düşen Vecihi Bey, Hazar Denizi'nin Azerbaycan kısmında bulunan Nargin Adası'ndan yüzerek İran üzerinden kaçmayı başarmış ve yurda dönerek 1918 yılı yaz başında Yeşilköy'de konuşlanmış bulunan 9. Harp Tayyare Bölüğü'nde görev almıştır.

Kurtuluş Savaşı'na katılan Vecihi Bey, özellikle İnönü ve Sakarya Meydan Muharebesi sırasında çok başarılı keşif ve destek uçuşları yaptığı gibi bir Yunan uçağını da indirmiştir. Kurtuluş Savaşı'nın ilk ve son uçuşunu yapan pilotur. Vecihi Bey'e kırmızı şeritli İstiklal Madalyası verilmiştir. Ayrıca TBMM tarafından üç kez tak-

dirname verilen tek kişidir.

28 Ocak 1925'te "VECİHI K-VI" adını verdiği uçağı uçurur, ancak ödül yerine onu ceza beklemektedir. Vecihi Hürkuş'un ödül beklerken ceza almasının nedeni, havacılıktan anlayan kimsenin bulunmamasıydı. İzin verecek merci olmadığı için izinsiz havalanmış, bu yüzden de cezalandırılmıştır. Daha sonra askeri havacılıktan ayrılarak uçak tasarımı ve yapımı çalışmalarına devam etmiştir. Havacılığa gönül veren Tayyareci Vecihi Hürkuş da sadece Türk havacılık tarihinin değil, belki de tüm Türkiye tarihinin en ilginç simalarından birisidir.

1937 yılında Türk Hava Kurumu, Hürkuş'u mühendislik eğitimi alması için Almanya'daki bir mühendislik okuluna gönderdi. 1939 yılında mezun olarak ülkesine dönen Vecihi Hürkuş'a iki yılda mühendis olunmasının imkânsızlığı gerekçesiyle uçak mühendisi ruhsatı verilmedi.

Türk havacılık tarihinin en üretken ve girişimci kişilerinden olan Vecihi Hürkuş, Ankara'da 16 Temmuz 1969 tarihinde yaşamını yitirdi.

Mannheim

Köln'deki etkinlik Karesi Zeybek Ekibi'nin gösterisiyle daha da renklendi

YUNUS SONER / SİYASET BİLİMCI
ÇEVİREN: TAHA KÜÇÜKUYGUN

13 Nisan 2024, tarih kitaplarının hem Orta Doğu/Batı Asya ile ilgili bölümüne hem de genel olarak uluslararası sistemi özdeleyen bölümüne not düşülmesi gereken bir tarihtir.

Iran İslam Cumhuriyeti 13 Nisan'ı 14 Nisan'a bağlayan gece İsrail devletine saldırdı. İşte bazı ilk sonuçlar:

Yunus Soner

İRAN'IN BÜYÜK ZAFERİ

iran'ın İsrail'e 13 Nisan'da gece boyu süren yüzlerce insansız hava aracı ve balistik füzeyle düzenlediği saldırının yankıları sürüyor. İsrail ve Batılı ana akım medyanın propagandası, saldırının sonuçlarını gizlemeye çalışsa da uzmanlara göre İran, "büyük savaş" kıskırmasına gelmeden akıllıca hesaplanmış bir yanıtla İsrail ve müttefiklerinin zayıflığını ifşa etti

1. 1973'TEN BERİ İSRAİL'E YÖNELİK İLK DOĞRUDAN DEVLET SALDIRISI

Ekim 1973'te Mısır ve Suriye Arap Cumhuriyetleri İsrail'e bir saldırı düzenleyerek Yom-Kippur Savaşı olarak adlandırılan savaşı başlattılar.

O tarihten bu yana İsrail ve Filistin devleti etrafındaki çatışmalar, çeşitli savaşlar, işgal ve geri çekilmeler de dahil olmak üzere devam etti. Ancak bugüne kadar bu çatışmalarda İsrail'in doğrudan muhatabı Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), Hizbullah ya da son zamanlarda Hamas gibi yerel, devlet dışı örgütler olmuştur. Körfez Savaşı sırasında Saddam Hüseyin'in İsrail'e attığı füzeler dışında, 12-13 Nisan tarihlerinde ilk kez bir ulus-devlet İsrail'in egemenliğine doğrudan ve açık bir şekilde saldırdı. İran, aşağıda tartışılacak yansımalarıyla birlikte, İsrail'in varlığını tanınamakta, onu "Siyonist varlık" olarak adlandırmakta ve bu tutumunu uygulamaya koymuş bulunmaktadır.

2. ÇOK ELVERİŞLİ KOŞULLARA SAHİP OLMASINA RAĞMEN İSRAİL KENDİNİ SAVUNAMADI

İran'ın Şam'daki büyükelçiliğine 1 Nisan'da düzenlenen saldırıya misilleme olarak Tahran, İsrail topraklarına 170 insansız hava aracı, 30 seyir füzesi ve 120 balistik füze fırlattı.

Askeri açıdan İsrail'in savunma koşulları elverişliydi: Saldırı günlerinden beri duyuruluyordu. İran saldırısı "İsrail'in suçlarına karşı bir ceza" olarak "sınırlı tuttu." İran'ın Hizbullah gibi müttefiklerinin seferberliği de sınırlıydı. İran'ın BM'deki temsilciliği, füzeler İsrail topraklarına ulaşmadan önce bile X(Twitter) üzerinden meselenin "çözüldüğünü" ilan etti.

Buna rağmen İsrail kendi topraklarını başarılı bir şekilde savunamadı.

ABD, Birleşik Krallık, Fransa ve Ürdün'ün İsrail'in savunmasına yardım etmek zorunda kalması da bunu kanıtlamaktadır. Başkan Biden, ABD ordusunun "geçtiğimiz hafta boyunca" bölgeye uçak ve balistik füze savunma sistemleri sevk ettiğini söyledi.

İngiltere Başbakanı Rishi Sunak, RAF savaş uçaklarının İran'a ait insansız hava araçlarını düşürdüğünü söyledi. Fransız donanması İsrail'i savunmak üzere görevlendirilirken Ürdün hava kuvvetleri de destek verdi.

Saldırının sınırlı niteliğine, açıkça duyurulmasına ve en az 4 ülkenin İsrail'i askeri olarak savunmak üzere bir araya gelmesine rağmen İran, İsrail askeri üssünde hasara ve İsrail halkı arasında paniğe yol açmayı başardı.

3. ABD-İSRAİL İLİŞKİLERİNİN YENİDEN BEYAN EDİLMESİ

İsrail Başbakanı Netanyahu'nun ABD'yi İran'a karşı "bölgesel bir savaşa sürükleme" hedefi hakkında çok şey yazıldı.

Yukarıdaki basit gerçekler göz önüne alındığında, ABD Başkanı Biden'in saldırıdan sonra yaptığı açıklama kulağa ironik geliyor: "Kendisine (Başbakan Netanyahu'ya) İsrail'in daha önce benzeri görülmemiş saldırılara karşı savunma ve bu saldırılara bertaraf etme konusunda kayda değer bir kapasite sergilediğini söyledim ve düşmanlarına İsrail'in güvenliğini etkili bir şekilde tehdit edemeyeceklerine dair açık bir mesaj gönderdim."

Oldukça "etkili" bir şekilde bunu yaptılar. ABD Savunma Bakanı Austin de bu "ironiye" katıldı: "Başkan Biden'in talimatıyla 13 Nisan'da Orta Doğu'daki ABD kuvvetleri İsrail'e doğru yol alan düzinelerce füze ve İHA'yı dur-

durdu."

Bunlar askeri değerlendirmelerdeki ironiden ziyade İsrail'in güvenliğinin ABD'nin iradesine bağlı olduğunu hatırlatıyordu.

ABD Başkanı Biden açıklamasında "saldırıları" kınadı. Açıklama, saldırının şer eksenini üyeliği için yeni bir kanıt olarak kullanılmasını bir yanda tutarak ele alındığında "saldırılar" hakkında herhangi bir yorumda bulunmadı.

Dahası, Başkan Biden, Netanyahu'ya ABD'nin İsrail'in İran'a yönelik bir karşı saldırısını desteklemeyeceğini söylediği bir Beyaz Saray yetkilisi tarafından Axios'a aktarıldı. Böylelikle Axios bunu İsrail kabinesine anlatabilir.

Bu konumlandırma gerçekten de eşi benzeri görülmemiş durum ve bu durum üzerinde durulmayı hak ediyor: İran İsrail'e 300'den fazla füzeyle saldırdı ve ABD Başkanı "birleşik bir diplomatik (!!!) yanıtı koordine etmek üzere G7 lideri arkadaşlarını toplayın" dedi. (Beyaz Saray Açıklaması)

Buna uygun olarak, bir gün önce İran füzelerinde olduğu gibi, Batılı hükümetlerden İsrail hükümetine "itidal çağrısı" yağdı.

AB Yüksek Temsilcisi Borell, haydut bir devleti cezalandırmak yerine, örgütünün amacının "gerilimin azaltılmasına ve bölgenin güvenliğine katkıda bulunmak" olduğunu belirtiyor. İsrail Dışişleri Bakanlığı, "İran'a yeni yaptırımlar" talep ederek "ironikliği" tamamladı.

4. İRAN'IN İSRAİL'E SALDIRISINA RAĞMEN ABD-İRAN İLİŞKİLERİ DEVAM EDİYOR

Madalyonun diğer yüzü ise ABD ile İran arasındaki ilişkiler.

Beyaz Saray sözcüsü John Kirby "This

Week" programında "Başkan çok açık ve net konuştu: İran ile savaş istemiyoruz" dedi.

Bir başka "üst düzey Beyaz Saray yetkilisi" CNN'e yaptığı açıklamada Biden'in Netanyahu'ya "ABD İran'a karşı herhangi bir saldırı operasyonuna katılmayacaktır" dediğini söyledi.

ABD Temsilciler Meclisi İstihbarat Komitesi Başkanı Mike Turner, ABD'nin İran'a karşı doğrudan askeri harekate girişmesi gerektiğine inanmadığını söyledi.

Öte yandan İran Dışişleri Bakanı saldırılar hakkında ABD'yi önceden bilgilendirdiğini açıkladı. Dahası, İsraili lobi gruplarının protestolarına rağmen ABD, İran Dışişleri Bakanlığı'na 18 Nisan'da Filistin konulu BM Güvenlik Konseyi toplantısına katılması için vize vermişti. Amir-Abdullahiyan'ın saldırıya rağmen son dakika iptaliyle New York'taki toplantıya katılması, Netanyahu'nun yüzüne sert bir tokat atılması ve şu gerçeğin kabul edilmesi anlamına gelecektir.

5. İRAN BATI ASYA'DA DIPLOMASİNİN MERKEZİNE GERİ DÖNDÜ

O dönemde Orta Doğu Dörtlüsü olarak adlandırılan oluşum BM, ABD, AB ve Rusya'dan oluşuyordu.

Daha sonra Trump geldi ve Abraham Anlaşması ile Arap devletleri ve İsrail arasında İran'ın aleyhine bir normleşme sağlamaya çalıştı.

Gazze etrafındaki çatışmada, hepsi de İran'ı dışlamaya çalışan çeşitli diplomatik girişimler geliştirildi.

Bu, İsrail'e yönelik yaklaşımdaki bir başka temel bölünmenin yansımasıdır: Daha önce de belirtildiği gibi İran İsrail devletini tanımıyor. İsrail'in bulunduğu bölge de dahil olmak üzere tüm Filistin topraklarında gelecekte kurulacak bir devlet için referandum yapılmasını talep etmektedir. Dolayısıyla sözde iki devletli çözümü reddetmektedir.

Bu arada Arap devletlerinin çoğunluğu ve Türkiye iki devletli çözümü takip etmekte, örneğin Türkiye Filistin için garantörlük ve dolayısıyla taraflar arasında arabuluculuk projesini sürdürmektedir.

Son saldırı ile İran'ın İsrail'e karşı güçlü bir pozisyon talep eden Arap kitleleri arasında destek kazandığını tahmin etmek zor değil. Hamas da saldırıyı hemen memnuniyetle karşıladı.

Bu yazı kaleme alındığında BM Güvenlik Konseyi'nin saldırıyla ilgili olağanüstü toplantısı henüz sonuçlanmamıştı. Buna rağmen Batılı ülkeler ve NATO gibi örgütlerden bile itidal çağrılar yükseldi: Bir zamanlar yasadışı ilan edilen İran, yeniden Batı Asya diplomasisinin ortasında yer alıyor.

6. KURAL TABANLI DÜZENDE BİR BAŞKA ÇATLAK

Ukrayna savaşından sonra İran'ın İsrail'e saldırması, sözde kurallara dayalı düzende bir başka derin çatlak olduğunu göstermektedir.

Bu düzenin içeriği, barış ve savaşa ilgili olan ve bir saldırının ne zaman 'meşru müdafaa' ne zaman saldırı olarak kabul edileceği temel olmak üzere ABD'nin kuralları belirlemesidir.

Saldırıdan önce ABD Başkanı Biden'a İsrail'e yönelik bir saldırı karşısında İran'a ne diyeceği soruldu. Cevap verdi: "Yapmayın".

Ama İran "yaptı".

G-7 "diplomatik karşılık" konusunu tartışın ve BMGK olağanüstü toplantısı: BRICS üyeliği, Çin ve Rusya ile ittifakları ve bölgesel ve yerel müttefikleriyle İran çizgiyi çoktan aştı.

İran'ın İsrail'e gece düzenlediği saldırının önemli ayrıntıları

ABBAS DJUMA / GAZETECİ
ÇEVİREN: YUNUS EMRE ÖZGÜN

HEMEN bir sonuca varmayın, parti devam ediyor. İran'ın bir gece İsrail'e çok sayıda füze ve insansız hava aracı (İHA) fırlattığı saldırıyı özetlerken, şüphelilerin tepkisine dikkat çekmeden edemiyoruz. Hedeflerin yüzde 99'unun vurulması ve İranlıların "bir kez daha kendi beklentilerini karşılamadığı gerçeği" hakkında hayal kırıklıklarını gizlemeden yazıyorlar. Sosyal medyada İran'ın saldırısının gerçek bir sonuca ulaşmasından ziyade bunun bir gürrültü olduğuna dair pek çok şey söyleniyor.

Ancak ne derse de hiç kimsenin İsrail'in Şam'daki İran konsolosluğuna düzenlediği saldırının ardından İran İslam Cumhuriyeti'nin içinde bulunduğu durumun inanılmaz karmaşıklığına dikkat çekmedi. Tahran'ın Tel Aviv'e öyle bir yanıt vermesi gerekiyordu ki;

1. Zavallı ve inandırıcılıktan uzak görünmemeliydi.
2. Belirli askeri hedeflere ulaşması gerekiyordu.
3. Üçüncü Dünya Savaşı'nın fitilini ateşlememeliydi.

İlk meseleyi halletmek için İran'ın sadece aracı güçlerle değil, kendi başına vurması gerekiyordu. Bu yapıldı. İkincisi; füzelerin ve İHA'larn çoğu İsrail ve ABD'nin hava savunma sistemleri tarafından düşürülmüş olsa

Abbas Djuma

da bazı füzeler geçmeyi başardı ve hedeflerine ulaştı. İran Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı Muhammed Bakiri, bunların İsrail ve Suriye sınırındaki istihbarat merkezi ve İsrail'in Nevatim hava üssü olduğunu söyledi.

Üç numaralı meseleye gelince; bir dünya savaşı başlamadı. Tıpkı 2020'de İranlıların General Süleymani suikastına yanıt olarak Irak'ta Amerikalıları vurması gibi.

Çok güzel! Bence İran bir alkış hak ediyor.

İran'ın saldırısının ne kadar etkili ya da etkisiz olduğu konusunda fikir yürütmek için erken olduğunu da eklemeliyim. Tüm propagandacıların faal desteğiyle İsrail propagandasının şu anda yaptığı şeyin tam olarak bu olması dikkat çekicidir. İsrail, dikkatleri özellikle şu detaylardan uzaklaştırıyor:

1. İran güçlü bir şekilde saldırdı, sadece İsrail'i tokatladı. Çok açık ki İran, ABD'nin içine çe-

kileceği bir savaş başlatmamak için böyle yaptı. Çünkü Netanyahu'nun istediği de tam olarak ABD'yi savaşa çekmekti. Yani İran, İsrail'in kıskırtmasına kanmadı.

2. İran çoğunlukla atıl durumda bekleyen eski füzeleri ve insansız hava araçlarını (İHA) kullandı. ABD Savunma Bakanlığı'nın vurduğu İsrail'e ekonomik zarar vermek için yeterliydi. Bu füze ve İHA'nın düşürülmesi maliyeti, füze ve İHA'nın maliyetinden çok daha yüksekti. Gerçekten sert bir vuruş isterse İran'ın başka yöntemleri var.

3. Tahran bir kez daha Tel Aviv'in zayıf noktasını gösterdi. İsrail'in hep birlikte, yani eşgüdümle vurulabileceğini gösterdi. Kanepe yorumcuları için çok yetersiz olan yırım derecesi, füzelerin ve İHA'nın türüne bağlı olacaktır. İran'ın elinde farklı modeller de dahil olmak üzere bunlardan çok sayıda var.

4. İsrail'in kafası 7 Ekim'de olduğu gibi yine karışık. Karşılık vermesi gerekiyor ama nasıl? İran'ın aracı güçlerini vurarak mı? Tamam, vurdu diyelim ama sonra ne olacak? İran'ı mı vuracak? Öyle bir durumda 2. maddedeceki senaryo geçerli olacaktır.

Tahran topu Tel Aviv'e attı ve şimdi Tel Aviv, İran'ın içinde bulunduğu zor durumu anlatırken başta açıkladığım üç meseleyle karşı karşıya. Peki İsrail bunları İran İslam Cumhuriyeti'nin çözmediği kadar ustaca çözebilir mi?

PARTITO COMUNISTA ISVİÇRE KOMÜNİST PARTİSİ

Atlantikçi oyunlara gelmeyelim Tarafsızlığımızı anayasaya ekleyelim

ÇEVİREN: GÖKALP ERBAŞ

AVRUPADAKİ siyasi güçler ve medya sanki bir Rus saldırısı varmış gibi davranıyor. Dört taraftan savaş çığırkanlığı yapıyor. İsviçre Komünist Partisi bu konuda bir açıklama yaptı. Parti açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

İsviçre'ye karşı "balistik füzeler, seyir füzeleri ya da silahlı insansız hava araçlarıyla" yapılacak bir saldırı artık "daha olası" olarak değerlendiriliyor. Bu değerlendirme, iki yıl öncesine kıyasla alarm seviyesini yükselten İsviçre federal hükümeti tarafından yapıldı. Yapılan bu yeni değerlendirme siyasi amaçlıdır: Sadece ülkenin devam eden silahlanma yarışını meşrulaştırmaya ve genç erkeklerimizi yabancı savaş planlarına dahil etmeye değil, aynı zamanda İsviçre Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanlığı'nı, alternatif bir asker konuşlandırılmaya itmeye de hizmet etmektedir. Dahası, bu yeni tehlike seviyesi, istihbarat servisleri tarafından vatan daşlar ve muhalefet partileri üzerindeki sosyal kontrolü güçlendirmek için de bir bahane olacaktır.

Halk arasında panik yaratmak sorumsuz bir siyasi uygulamadır, özellikle de bunu yapan demokratik bir hükümet ise:

1) Öncelikler, eğer iki yıl içerisinde

ülkemize yönelik balistik saldırılar "ihtimal dışı" olmaktan çıkıp "daha olası" hale geldiyse (bunun doğru olduğunu varsayarsak!) bunun nedeni Federal Hükümetin bu süre zarfında İsviçre'nin tarafsızlığını inandırıcılığını yok etmek için elinden gelen her şeyi yapmış olması, Avrasya'nın gelişmekte olan ülkelerine karşı Batı'nın savaşında taraf olması, sadece Amerikalılar ve Avrupa Birliği tarafından sevilmeyen hükümetlere karşı tek taraflı yaptırımlar benimsemesi ve NATO gibi (savunma amaçlı olmayan) bir askeri koalisyonun yanında utanmadan ve her zaman itaatkar bir şekilde yer almasıdır. Kısacası: İsviçre'nin AB, ABD ve NATO'nun çıkarlarına gidecek daha fazla tabi olması, ayrıca bu ülkelerin savunma sistemlerine (karahava "Patriot"undan teknolojik olarak kısıtlı F-35A'ya kadar) askeri bağlılığın kesin seçimlerinin bir sonucu olarak, İsviçre Konfederasyonunu egemenliğinden vazgeçmeye ve dünyanın yarısını düşmanlaştırarak ABD'nin diktalarını körü körtüne tabir etmeye zorlamaktadır.

İsviçre NATO tarafından çevrelenmiştir. (İtalya, Almanya ve Fransa NATO üyesidir ve Avusturya da NATO'ya bağlıdır) Konfederasyonun 1999'dan beri "Barış için Ortaklık" programının bir parçası olduğu ve bu nedenle NATO'nun etki alanının bir parçası olarak kabul edildiği göz önüne alındığında, komşu ülkelere bir füze saldırısı olasılığı neredeyse sıfırdır. Daha uzaktaki ülkelere balistik bir saldırı olasılığı da aynı derecede ihtimal dışıdır; herhangi bir füze (aynı zamanda silahlı bir insansız hava aracı) İsviçre'ye ulaşmadan önce Almanya'da halihazırda mevcut olan (Türkiye'deki radar ve Romanya'dan İspanya'ya kadar konuşlandırılmış öneleyicilerle desteklenen) kalın tarafından engellenmekle kalmaz, aynı zamanda her şeyden önce, herhangi bir riski en aza indirmek için ülkemizin tarafsız kalması, tüm jeopolitik kamplarla diyaloga girmesi, özerk bir dış politikayı yeniden keşfetmesi ve önceden tanımlanmış askeri ittifakları desteklemekten kaçınması gerektiği unutulmamalıdır.

Üniversitemizde faaliyet gösteren ve hükümeti ve ordumuzun üst düzey subayların etkileyen Atlantikçi "düşünce kuruluşları" tarafından oynanan bu oyunlar karşısında, tarafsızlık girişimini imzalayarak ve bu bağlayıcı ilkeyi İsviçre Federal Anayasasına ekleyerek net bir cevap verilmelidir!

BÜYÜK BALKAN TURU

Macaristan, Bosna-Hersek,
Hırvatistan, Arnavutluk,
Karadağ, Kuzey Makedonya,
Sırbistan

8 GÜN 7 GECE

2-9 Haziran

TUR PROGRAMINA DAHİL OLAN HİZMETLER

- .Uçak biletleri
- .4*-5* Otellerde konaklama
- .Otobüs ile transferler
- .Kahvaltı-Akşam yemeği
- .Profesyonel Rehberlik hizmeti
- .Tur boyunca sürpriz ikramlar
- .Zorunlu seyahat sigortası

€1550
başlayan fiyatlarla

SON
4
KİŞİLİK
YER

Kayıt ve Bilgi için iletişim: +49 1511 8958982

ULUSAL GÖNÜLLÜLERİ AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

GÖNÜLLÜLER

ULUSAL
GÖNÜLLÜLERİ

ÖNE ÇIKSIN

KÜBA

9 gün 8 gece

5-13 Aralık 2024

TUR PROGRAMINA DAHİL OLAN HİZMETLER

- .Uçak biletleri
- .4*-5* Otellerde konaklama
- .Otobüs ile transferler
- .Kahvaltı-Akşam yemeği
- .Profesyonel Rehberlik hizmeti
- .Tur boyunca sürpriz ikramlar
- .Zorunlu seyahat sigortası

€2990
başlayan fiyatlarla

Kayıt ve Bilgi için iletişim: +49 1511 8958982

ULUSAL GÖNÜLLÜLERİ AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

GÖNÜLLÜLER

ULUSAL
GÖNÜLLÜLERİ

ÖNE ÇIKSIN

Gerçekleri tüm Avrupa'ya duyurmak için göreve!

Aydınlık, Teori, Bilim ve Ütopya aynı pakette

Yıllık abonelik
150
€/F/£

Gerçek haber, derin analiz, bilim ve uygarlık birikimi artık bilgisayar ve telefonunuzda.

Avrupa okurlarına üç yayın organına bir arada avantajlı abone olma imkânı.

ABONE OLMAK İÇİN İLETİŞİM:

+49 157 382 170 67

+49 1511 895 89 82

Aydınlık **TEORİ** **BİLİM VE ÜTOPYA**